VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 95 — Vol. LIII vuosikerta | Sudbury, Ont. | Torstai, lokak. 16. p. — Thursday, Oct. 16, 1969

Miljoonat USAssa vaativat rauhaa

Suuria mielenosoituksia Vietnamin sodan lopettamiseksi — Canada diplomaattisuhteisiin Vatikaanin kanssa — NL:n Soyuz-avaruusalukset suorittaneet manöövereja

Washington — Tulkiten miljoonien amerikkalaisten suuttumuksen USA:n hyökkäyssotaa vastaan Vietnamissa, satojatuhansia yhdysvaltalaisia osallistui eilen maanlaajuisesti järjestettyyn sotamoratorium-nimellä tunnettavaan mielenosoitukseen.

Mielenosoitukseen osallistui tavalla tai toisella valtavan suuret opiskelijajoukot, noin 70 edustajahuoneen ja senaatin jäsentä, piispoja, ammattiyhdistysmiehiä, perheenemäntiä, taiteilijoita, työläisiä ja farmareita, jotka vaativat Vietnamin verenvuodatuksen lopettamista ja yhdysvaltalaisjoukkojen pikaista kotiuttamista Vietnamista.

Keskeisenä vaatimuksena oli sodan lopettaminen Vietnamissa missä on menetetty lähes 45,000 amerikkalaista — vietnamilaisten ihmismenetyksistä ja omaisuustuhoista puhumattakaan.

Kansallisen moratoriumin tarkoituksena oli keskeyttää normaalinen elämänjuoksu yhden päivän ajaksi — ja jos hallituksen ohjelmassa ei tapahdu muutoksia, niin seuraavat "moratoriumit" pitenevät aina päivän kerrallaan.

Vietnamin sodan moratoriumin järjestämiseksi toimineet johtohenkilöt — kaikki kaksissakymmenissä olevia miehiä ja naisia — olivat yksimielisiä siitä, että heidän aloitteensa sai monin kerroin suurempaa ja laajempaa kannatusta mitä he olivat toivoneet.

Erikoisen voimakas ja vaikuttava oli Washingtonissa keskiviikkoillaksi järjestetty paraati, missä noin 50,000 amerikkalaista marssi rauhalliseesti mutta päättävästi tri Martin Luther Kingin lesken johdolla kantaen julisteita, missä vaadittaan Vietnamin sodan lopettamista ja amerikkalaisten kotiuttamista. Vietnamin sota on estänyt tärkeät kotoiset reformit, sanoivat nämä mielenosoittajat.

Merkillepantavaa myös on, että mielenosoitukset, opiskelijain "opiskelutilaisuudet", sekä ulkoilmassa ja eri laitoksissa pidetyt kokoukset ja muut tilaisuudet olivat täysin rauhallisia kun poliisit eivät yrittäneet niitä hajoittaa.

Voimakkaimpia joukkotilaisuuksia oli luonnollisesti suurissa kaupungeissa ja niiden esikaupungeissa.

Sotavastaiset mielenosoittajat olivat kiinnittäneet surunauhoja takkiensa hihoihin; joissakin yleisissä tilaisuuksissa luettiin pitkiä nimiluetteloja Vietnamissa kaatuneista amerikkalaisista.

Eri puolilla maailmaa, mukaanlukien Canadassa ja myös Etelä-Vietnamissa, oli myötämielisyys mielenosoituksia niiden amerikkalaisten tueksi, jotka tähän valtavaan sotavastaiseen liikehdintään osallistuivat. Etelä-Vietnamissa nähtiin pieni ryhmä amerikkalaisia sotilaitakin, joilla oli surunauhat käsivarsissa.

Puhuen Bostonissa Vietnamin sodan moratoriumitilaisuudessa, senaattori Edward Kennedy suositteli "kovia kompromissia ihmistappojen lopettamiseksi Vietnamissa".

Senaattori George McGovern sai toistumiseen raikuvia suosionosoituksia noin 100,000 mielenosoittajalta Bostonin ulkoilmatilaisuudessa heti siitä lähtien kun hän puheensa alussa sanoi:

"Me olemme kokoontuneet tänään saadaksemme päätökseen historiaimme traagisimman virheen — raa'an ja hyödyttömän sodan Vietnamissa. Me olemme kokoontuneet tänään kehoittaaksemme hallitustamme luopumaan mielettömyydestä ja astumaan rauhan johtavalle tielle."

OTTAWA JA VATIKAANI DIPLOMAATTISUHTEISSA

Ottawa. — Keskiviikkona tiedoitettiin, että Canada ja Vatikaani ovat järjestäneet lähetystöportaan diplomaattisuhteet.

Vatikaanista saadun tiedonannon mukaan Canadan lähettilääksi on Vatikaaniin nimitetty Brandonin yliopiston entinen presidentti John Robbies.

Paavi Paavali on nimittänyt msgr. Emannuel Clarizion Vatikaanin pro nuncioksi (lähettiläaksi) Canadaan.

NL:n AVARUUSALUKSET SUORITTAVAT TEHTÄVIÄÄN

Moskova. — Neuvostoliiton miehitetyt avaruusalukset manööverasivat keskiviikkona avaruudessa 500 metrin läheisyyteen toisistaan ja erkanivat sen jälkeen toisistaan yrittämättäkään telakointia.

Neuvostoliiton virallisen raportin mukaan Soyuz 6. kiiteli lähiseutuvilla kun Soyuz 7. ja 8. lensivät lähituntumaan toistensa kanssa. Tämä oli toinen tällainen operaatio vajaan vuorokauden aikana. Tiistai-iltana ne olivat vajaan mailin päässä toisistaan.

Somalian presidentti salamurhattiin

Nairobi, Kenia. — Somalian tasavallan presidentti tri Aboirashid Ali Shermarke joutui salamurhaajan uhriksi keskiviikkona. Salamurhaajan sanottiin olleen poliisin virkapuvussa. Mogadihun radioaseman sanottiin katkaisseen tavallisen ohjelmansa ilmoittaakseen presidentin murhasta.

Somalian tasavalta sijaitsee Afrikan mantereen itäkärjessä ja sen rajanaapureita ovat Etiopia sekä Kenia.

Tri Shermarke toimi Somalian presidenttinä vuodesta 1967 lähtien.

Tasavalta perustettiin heinäk. 1 pnä 1960 ja se käsittää aikaisemman Englannin Somalian siirtomaan sekä Italian Somalian holhousalueen.

Radiotiedossa sanottiin: "Nyt seuraa ikävä uutinen, joka koskee Somalian tasavallan presidenttiä Ali Shermarkea. Hänet ammuttiin kuoliaaksi kello 1 ip Las Anodissa erään poliisin virkapukua käyttäneen henkilön toimesta. Poliisit ovat pidättäneet miehen"

Las Anod sijaitsee maan pohjoisosassa lähellä Etiopian rajaa.

Prinssi Philip tulee Canadaan

Saint Johns, N. B. — Prinssi Philip saapuu tänään (torstaina) tänne kello 5.35 ip. Atlantin aikaa ja aloittaa 15-päiväisen Canadavierailunsa, joka kohdistuu 11 kaupunkiin.

Saavuttuaan St. Johnin lentokentälle prinssi osallistuu kaupungin järjestämään vastaanottojuhlaan ja myöhemmin yksityisluontoiseen illallistilaisuuteen.

Prinssi Philip vierailee mm. Torontossa, Ottawassa, Kingstonissa, Londonissa ja Peterboroughissa

Haluaa uuden tutkimuksen murhajutusta

New York. — Tri Martin Luther Kingin leski Coretta Scott King sanoi tällä viikolla haluavansa uuden tutkimuksen aviomiehensä salamurhaa koskevista asioista. Mrs. King sanoi James Earl Rayn tuomitsemisen ilman yleistä oikeuskuulustelua jättäneen epävarmaksi sen, että toimiko murhaaja yksin tai yhdessä muiden kanssa surmatessaan tri Kingin.

Intia ostaa laivoja

New Delhi. — Intia allekirjoitti tiistaina Romanian kanssa sopimuksen, jonka mukaan se ostaa Romanialta 10 kuljetuslaivaa noin $320,000,000 hinnasta.

NDP:n johtajan Tommy Douglasin tytär, 35-vuotias mrs. Donald Sutherland, pidätettiin hiljattain Los Angelesissa ja häntä syytetään käsikranaattien hankkimisesta taistelumieliselle "mustat pantterit" järjestön jäsenille. Mr. Douglas meni lentoteitse Los Angelesiin ollakseen tyttärensä tukena. Mrs Sutherland on vapaana takausta vastaan ja hän joutuu lähitulevaisuudessa syytettä tutkivan valamiesoikeuden eteen.

SETÄ SAMULI NÄYTTÄÄ "RUOSKAA" RUOTSILLE

USA uhkaa luoton lopettamisella Pohjois-Vietnamin avustuksen vastineeksi

Washington. — Yhdysvalloissa harkitaan vientiluoton kieltämistä Ruotsilta siksi kun Tukholma tiedoitti aikomuksestaan antaa taloudellista apua Pohjois-Vietnamille. Tällaisen tiedon antoi Ruotsin USAn ulkoministeriön eräs puhemies.

Tämän lähteen mukaan Washingtonilla ei ole vielä yksityiskohtaisia tietoja Ruotsin sosialidemokraattisen hallituksen päätöksestä myöntää Vietnamin kansantasavallalle $40 miljoonan arvosta talousapua 3 vuoden aikana.

Tämä puhemies huomioi kuitenkin, että Yhdysvaltain Export-Import pankki ei voi myöntää luottoa maalle, jonka hallitus varaa tarvikkeita, tavaroita ja miesvoimaa tai neuvontaa USA:n asevoimia vastaan taistelevalle maalle.

Yhdysvaltain hallituksen eri osastot tutkivat nyt sitä, evätäänkö Ruotsilta mainitun pankin luotot sen johdosta kun Ruotsi aikoo ryhtyä avustamaan taloudellisesti Pohjois-Vietnamia.

Ruotsalainen kaivosyhtiö Stora Kapparberg tiedoitti viikko sitten että se oli menettänyt Yhdysvalloissa $35 miljoonan arvioisen urakan sen vuoksi kun Ruotsin hallitus tiedoitti aikomuksistaan Hanoin avustamiseksi.

PÄÄMINISTERI PALME TEKI VIRKAVALAN

Tukholma. — Opetusministeri Olof Palme, joka muutama kuukausi sitten aiheutti Yhdysvaltain hallituspiireissä protestimyrskyn siitä kun hän henkilökohtaisesti osallistui mielenosoitukseen, missä vaadittiin Yhdysvaltoja lopettamaan hyökkäyssotansa Vietnamissa, antoi Ruotsin uutena pääministerinä virkavalansa tiistaina. Pääministeri Olof Palme on 42-vuotias ja nuorin Euroopan hallitusten päämiehistä

Algoma ja teräs neuvotteluun

Sault Ste. Marie. — Algoma Steel-yhtiön ja terästyöläisten union edustajat palasivat tiistaina neuvottelemaan kerran neuvottelupöydän ääreen kuuden viikon tauon jälkeen. Yhtiö pyysi uniota jatkamaan neuvotteluja sanoi työministeriön presidentti John Ferris. Yhtiön 6,700 työläistä on ollut lakossa elokuun 28 päivästä lähtien.

Unio vaati viimeksi $1.91 tuntipalkankorotusta kolmivuotisen sopimuksen aikana, mutta Algoma-yhtiö ei ole tehnyt vastatarjousta.

Prinsessa kuoli

Cannes, Ranska. — Albanian entisen kuninkaan Zogin viimeinen elossa oleva tytär Maxhide Zogu kuoli tällä viikolla ranskalaisessa sairaalassa. Hän oli yksi kuninkaan kuudesta tyttärestä. Kuollessaan hän oli 54 vuoden ikäinen. Albaniasta prinsessa Maxhide poistui v. 1939 sen jälkeen kun Italia oli miehittänyt maan.

Pohjoisten alueiden kehitysasiain ministeri Jean Chretien sanooo liittohallituksen ottavan huomioon ne läksyt "joita on opittu eteläisillä alueilla tehdyistä virheistä" ja suojella saastumiselta niitä pohjoisia alueita "missä voidaan tehdä melkein korjaamattomia virheitä." Hän painosti sitä seikkaa, että Canada ei voi odottaa kauempaa aloittaakseen vesistöjen kontrollin arktisilla alueilla.

Indonesia tukee Neuvostoliittoa

Jakarta. — Indonesian ulkoministeri Adam Malik sanoi tällä viikolla, että Neuvostoliiton ehdotus Aasian kollektiivisesta turvallisuusjärjestelmästä on hyvä ajatus. Palatessaan YK:n yleisistunnosta Jakartaan mr Malik sanoi reporttereille keskustelleensa tästä ehdotuksesta Neuvostoliiton ulkoministerin Andrei Gromykon kanssa New Yorkissa.

$30 MILJARDIN KORVAUSVAATIMUS DDT:STA

New York. — Yhdysvalloissa DDT:tä valmistaville suuremmille yhtiöille esitettiin liittovaltion oikeudessa $30 miljardin vahingonkorvausvaatimus niistä vahingoista, mitä tämä hyönteisten hävitysaine (DDT) on luonnonresursseille aiheuttanut.

Syytöskirjelmässä ei määritellä, miten vahinkojen suuruus on saatu selville, mutta siinä vihjataan, että oikeuslaitos jakaa, mikäli oikeusjuttu voitetaan DDT:tä tuottavia laitoksia vastaan, vahingonkorvausmaksut kunnallishallinnoille, osavaltioiden hallitukselle ja liittovaltion hallitukselle.

Vahingonkorvausvaatimuksen esitti mrs. Carol A. Yannacone, Patchoguestamissa N.Y., "Yhdysvaltain kansan, ei vain tämän sukupolven, vaan vielä syntymättömien sukupolvien puolesta, kaikkien niiden puolesta joille kuuluu osuus Yhdysvaltain resursseista . . . jotka ovat oikeutettuja saamaan niistä täydet hyödyt ja nautinnot . . . ilman laittomilla toimenpiteillä aiheutettuja vahinkoja ja turmeltumisia, "mitä DDT:n käytön sanotaan aiheuttaneen.

Kirjelmässä mainitaan syytettyinä seuraavat yhtiöt ja laitokset: Montrose Chemical Co., the Baldwin-Montrose Chemical Co., Chris Craft Industries Inc., Stauffer Chemical Co., Allies Chemical Corp., Diamond Shamrock Corp., Olin Chemical Corp. ja Lebanon Chemical Co.

Varapresidentti Agnew näki "punaista"

Vaati yhdysvaltalaisia rauhanpuolustajia "irtaantumaan" Vietnamin rauhanpuolustajista

Washington. — Pyrkien ilmeisesti poliittisen peloittelun avulla keskiviikkoisen rauhanmielenosoituksen heikentämiseen, Yhdysvaltain varapresidentti Spiro Agnew esitti tiistaina vaatimuksen, että maanlaajuista rauhanmielenosoitusta valmistelevien johtajien tulisi sanoutua irti Pohjois-Vietnamin pääministeri Pham Van Dongin rauhansanomasta.

Varapresidentti Agnew arvosteli Hanoin radiosta luettua "rakkaat amerikkalaiset" kirjettä ja väitti, että se edustaa tyrmistyttävää sekaantumista Amerikan kansan sisäisiin asioihin (!)".

Oivaltaen asenteensa heikkouden tässä asiassa, varapresidentti Agnew väitti, että hänen tarkoituksenaan ei ole pyrkiä tämän arvostelun muodosta viime hetkellä Vietnamin sodan moratorium-mielenosoituksen heikentämiseen.

Tätä aikaisemmin Valkoisesta talosta julkaistiin presidentti Richard Nixonin sunnuntaina antaman lausunnon kopioita sanoen presidentin olevan vakuuttuneen siitä, että Vietnamin sota päättyy kolmessa vuodessa.

Pohjois-Vietnamin pääministerin rauhankirje luettiin Yhdysvaltain edustajahuoneen ja senaatin istuntosaleissa. Puhuen tätä rauhantoivomusta vastaan varapresidentti Agnew sanoi, että mielenosoituksen järjestäjien johtajien "tulisi sanoutua irti kannatuksesta mitä antaa totalitäärinen hallitus, jonka käsissä on 40,000 amerikkalaisen verta".

Pohjois-Vietnamin pääministeri Pham Van Dong toivotti menestystä "Yhdysvaltain edistysmielisille ihmisille" jotka vaativat että "Nixonin hallituksen tulee lopettaa hyökkäyssota Vietnamissa ja tuottaa heti amerikkalaissotilaat kotiin".

Kieltäytyen toisten rauhanpuolustajain kannatuksen hylkäämisestä, Vietnamin sodan moratoriumia vaativan liikkeen päämaja julkaisi Washingtonissa kaksi lausetta käsittävän lausunnon:

"Lokakuun 15 pnä vedotaan Amerikan kansan omaantuntoon. On valitettavaa kun hallitus sieppaa kiinni tähän olkeen yrittäessään saattaa kyseenalaiseksi rauhaa haluavien miljoonien amerikkalaisten patrioottisuuden."

Canadan puolustusvoimien apulaisesikuntapäällikkö kenraaliluutnantti Michael Dare odottaa, että puolustusministeri Leo Cadiex tiedoittaa marraskuun puolivälissä niistä vähennyksistä, jotka koskevat Canadan 26,750 miestä käsittävää reserviarmeijaa.

"Puskurit hyviä" 2.5 m. nopeudessa

Washington. — Eräs General Motorsin johtokunnan jäsen sanoi tällä viikolla, että GM:n autoissa olevat puskurit takaavat 100 prosenttisen turvan kaikenlaisilta omaisuusvahingoista, ellei autolla ajeta 2,5 mailin tuntivauhtia nopeammin.

Mr. Warden antoi lausuntonsa senaatin erään alakomitean kuulustelussa. Komitea on tutkinut toista vuotta autohuollon ja korjausten korkeita kustannuksia. Wardenin todistuslausunto oli vastaus niille turvallisuusmenetelmien tutkijoille, jotka esittivät moitteita viime viikolla.

Tutkijoiden kokeissa oli käynyt ilmi, että neljä yleisemmin käytettyä GM:n automerkkiä kärsi $134—$300 vahingot kun ne törmäävät 5 mailin tuntivauhdilla päin periksiantamatonta vastinta.

Vihreitten barettien "liipasinmies" siviliin

Toisille murhasyytöksestä ilman oikeuskuulustelua vapautetuille muita tehtäviä asevoimissa

Washington. — Kapteeni Robert Marasco, jonka sanotaan olleen varsinaisen "liipasinmiehen" eli ampujan vihreitten barettien — Green Beret — murhajutussa, eroaa nyt Yhdysvaltain asevoimista. Tällaisen tiedon antoi Pentagon, USA:n asevoimien päämaja viime tiistaina

Tämä USA:n erikoisjoukkojen 27-vuotias kapteeni, jonka kotipaikka on Bloomfield, N. J., saa kunniallisen vapautuksen armeijasta ja jää asevoimien palveluksesta pois kuluvan lokakuun lopulla.

Kapteeni Marasco oli yksi niistä Vihreitten barettien kuudesta upseerista ja kahdesta aliupseerista, joita vastaan nostettiin heinäkuun 21 pnä syytös siitä, että he olivat murhanneet "kaksoisagentiksi" sanotun, mutta ei sellaiseksi missään oikeuslaitoksessa todetun, vietnamilaisen miehen. Myöhemmin tämän vietnamilaisen "kaksoisasiamiehen" Thai Kjac Chuyenin leskelle myönnettiin kuitenkin Yhdysvaltain hallituksen korvaus miehensä menettämisestä.

Syytös näitä Vihreitten barettien upseereita vastaan peruutettiin Yhdysvaltain korkeimman tahon, asevoimien ministeriön määräyksestä, siksi kun Yhdysvaltain keskusvakoiluelin (CIA) ilmoitti, että sen miehille ei ole annettu lupaa todistuslausuntojen antamiseen Vihreitten berettien upseerien salaisessa sotaoikeuskuulustelussa. CIA perusteli asennettaan sillä, että "maan turvallisuus" vaatii todistajavaltuuksien eväämistä. Viitaten tähän CIA:n päätökseen Green Beret-joukkueen upseerit vapautettiin kaikista syytöksistä sillä perusteella, että he eivät voi saada "oikeudenmukaista oikeuskuulustelua" ilman CIA:n todistajalausuntoja.

Virallisen syytöskirjelmän mukaan "kaksoisasiamieheksi" väitetty vietnamilainen oli ensin saatettu huumausaineella tiedottomaan tilaan ja sen jälkeen kapteeni Marasco ampui miehen pistoolilla. Kahleisiin kiedottu ruumis pudotettiin mereen ja ruumista ei ole löydetty.

Toiset tähän murhasyytökseen sekaantuneet upseerit ovat nyt saaneet muita tehtäviä asevoimien palveluksessa Yhdysvalloissa paitsi Etelä-Vietnamissa olevan 3,000 miehisen Green Beret-yksikön komentaja, eversti Robert Rheault, joka oli yksi syytetyistä, ei ole vielä saanut nimitystä uuteen tehtävään.

SUNNUNTAILAIN RIKKOMISESTA SUURLIIKKEELLE $250.00 SAKKO

Supermarketit ovat kuitenkin avoinna sunnuntaisin kunnes vetoomusoikeus ratkaisee kiistakysymyksen

Whitby, Ont. — Sunnuntailain (Lords Day Act) rikkomisesta tiistaina tuomitun Sunnybrook Farms (Keele) Limitedin eräs virkailija sanoi mainitun tuomion julistamisen jälkeen, että yhtiö tulee pitämään sunnuntaisin avoinna kuutta super-markettia kunnes asia tulee loppuunkäsitellyksi korkeammassa oikeuslaitoksessa.

Mainitun ketjukaupan yleisliikkeenhoitaja Mottle Goodbaum sanoi, että yhtiö esittää vetoomuksen heti siitä, kun mainittu yhtiö julistettiin tiistaina syyllistyneeksi sunnuntailain rikkomiseen. Tuomari Harry Jermyn langetti rikkomuksesta $250 sakon.

Tuomari Jermyn katsoi yhtiön syyllistyneen sunnuntailain rikkomiseen pitämällä Whitbyn supermarkettia avoinna sunnuntaina. Syytös nostettiin huhtikuun 13 pnä kun Whitbyn kaksi poliisia oli käynyt ostoksilla kaupassa. Tuomiosta huolimatta yhtiö pitää kauppojaan sunnuntaisin avoinna Whitbyssa, Oshawassa, Peterboroughssa ja (3 kauppaa) Suur-Torontossa.

Saatujen tietojen mukaan $250 sakko oli korkein, minkä tuomari voi lain mukaan langettaa tästä rikkomuksesta.

Hän sanoi yhtiön lainopillisille neuvonantajalle, Austin Cooperille, että firman sunnuntaiset operaatiot eivät ole hyväntekeväisyystoimenpiteitä eivätkä tarpeen, vaan pelkästään voiton tavoittelun sanelemia toimenpiteitä.

Tuomari Jermyn sanoi, että laki kieltää ruokatavarain myynnin sunnuntaisin, ellei se ole tarpeellista. Hän antoi yhtiölle 30 päivää aikaa sakon maksamiseen.

Ontarion pääministeri John Robarts sanoi pari viikkoa sitten, että hän ei salli suurempien ketjuliikkeiden yleistä ruokatavarain sunnuntaimyyntejä. Hän sanoi pyrkivänsä tällaisen kehityksen estämiseen ennenkuin se leviää liian paljon.

Lausuntonsa yhteydessä tuomari Jermyn ei viitannut lainkaan maakunnan satoihin maitokauppoihin, jotka ovat avoinna sunnuntaisin, ja joiden liiketoimintaan Sunnybrook puolustuksessaan vetosi.

VIIME TIEDOT

Moskova. — Suoritettuaan tehtävänsä — sisältyen niihin hitsauskokeet avaruuden painottomuustilassa pysyvien avaruusasemien rakentamisen edistämiseksi — Neuvostoliiton yksi kolmesta avaruusaluksesta, Soyuz 6 ja sen kaksihenkinen miehistö — tuli keskiviikkoiltana onnistuneesti takaisin maahan, tiedoitti Moskovan ardio.

Praha. — Alexander Dubcek, kommunistisen puolueen entinen pääsihteeri, sai puoluepäätöksen perusteella esittämänsä pyynnön johdosta keskiviikkona vapautuksen Tshekkoslovakian kansalliskokouksen puhemiehen toimesta. Dubcek on edelleen kommunistisen puolueen keskuskomitean ja myös Tshekkoslovakian kansalliskokouksen jäsen.

Ottawa. — Huomioiden maailmanlaajuisen yleisen mielipiteen painostuksen, Canadan liittohallitus on nyt kieltänyt St. Lawrence-lahden vuotuisen hylkeen-pentujen "kapulointi pyynnin". Hylkeen pentuja ei saa uuden säädöksen perusteella surmata ennen kuin ne ovat ajaneet valkoisen karvansa ,mikä tarkoittaa käytännössä sitä, että siihen mennessä hylkeenpojat tulevat siksi nopeiksi, ettei niitä voida enää avuttomuustilassa kapuloida kuoliaaksi. Hylkeenpyytäjien on siis tästä lähtien käytettävä pitkien kapulain asemesta pyssyjä.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1070
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

"Leipäkysymyksistä"

Puhuen länsirannikon metsätyöläisiä edustavan International Woodworkers of America-unionin 32:ssa edustajakokouksessa, B.C:n alueen presidentti Jack Moore varoitti kuulijoitaan ja samalla canadalaisia yleensä hallituksen ja monopolien tulevasta hyökkäyksestä työväestön elintason alentamiseksi. Hän sanoi, että "liittohallitus suunnittelee lakia, mikä rajoittaa työläisten oikeuksia toimia omien etujensa mukaisesti. Hallitus haluaa tulo- ja hintaohjelmia, ja jos se ei pääse siihen vapaaehtoisesti, minä ennustan että siihen pyritään lainlaadinnallista tietä".

Varoittaen unionisteja edessäolevist avaaroista ja kehoittaen työläisiä yhdistämään rivinsä tiiviimmin kuin milloinkaan ennen, mr. Moore kiinnitti huomiota siihen tosiasiaan, että työväenvastaisia toimenpiteitä suunnitellaan sekä kansallisesti että maakunnallisesti.

MITEN MONOPOLI NYLKEE IHMISIÄ?

Hallituselimien uniovastaisia suunnitelmia puolustellaan ja mainostetaan "työläisten liian korkeilla palkoilla" ja 'liian suurilla vaatimuksilla'.

Tosiasia tietenkin on, että suuret monopoliyhtiöt tappavat pienemmät kilpailijansa — seikka jonka kannattaa pitää mielessä niiden jotka olettavat pikkuliikkeiden vaikeuksien johtuvan pääasiassa työläisten "kohtuuttomista" vaatimuksista, kuten he sanovat — ja nylkevät samalla kertaa sekä farmareita että työläisiä.

Yhtenä selvimpänä esimerkkinä tästä voidaan esittää länsirannikon äskettäinen leipomoyhtiön lakkotapaus. Kysymys on Ogilvie Flour Millsin kokonaan omistaman alayhtiön, McGavin Toastmasterin äskettäisestä lakosta ja siitä, miten mainittu leipomoyhtiö käytti lakkoakin hyväkseen voittonsa lisäämiseksi.

Ko. leipomoliikkeen palveluksessa on vain 40 työläistä ja he tuottavat viikottain 250,000 leipää. Korottamalla lakon jälkeen leivän hintaa sentillä kappale, yhtiö saa siitä $2,500 korotuksen viikolta ,sisältyen siihen varsinainen palkankorotus ja reunaetuisuudet, niin yhtiön menot lisääntyivät todellisuudessa vain $720 viikossa, mikä jättää palkankorotusten ja hinnankorotusten erotuksensa yhtiölle lisätuloa $1,880 viikossa! Vielä toisenakin sopimusvuonna — mihin mennessä tulee varmasti uusi leivän hintojen korotus — yhtiölle jää sovittujen palkankorotusten jälkeen $1,060 suuremmat voitot mitä se kahmi ennen lakkoa.

Näin ns. "kuluttajien" kohdalta. Entäs sitten farmarien osuus?

Leipomoyhtiöt valmistavat tilastotietojen mukaan 155—159 leipää sadasta jauhopaunasta (100 paunaa jauhoja, 50 paunaa vettä, 5 paunaa hiivaa, sokeria ja muita aineita).

Saskatchewanin vehnä pooli mainostaa nyt sadan paunan jauhomäärää $6.25 hinnalla. Kun leivän hinta on 27 senttiä kappale, silloin leipomo tuottaa 100 paunan jauhomäärästä niin paljon leipää, että siitä peritään $41.85!

Merkillepantavaa on myös tämä. Farmareille maksettava vehnän hinta on jatkuvasti laskenut, mutta leivän hintaa kiskotaan yhä korkeammalle.

Meille myös sanotaan, että mitä suurempi on liikevaihto, sitä vähemmällä voittomarginaalilla voidaan tuotteita myydä.

Mutta "teoriat ovat silloin harmaita" kun suuret monopolistit — olkoot ne leipomoyhtiöitä, meijerijättiläisiä, tai mitä tahansa suurpääoman laitoksia — kiskovat yhä kasvavia voittoja sekä työläisten että farmarien nylkemisen hinnalla. Ja tässä kurkunkatkaisu järjestelmässä joutuvat pikkuliikkeet, olkoot ne sanomalehtiä, leipomoja, meijereitä tai mitä tahansa, suurpääoman jalkoihin. Suuret ja rikkaat monopoliyhtiöt tulevat entistä suuremmiksi ja rikkaimmiksi samalla kun niiden jalkojen alle tallatut pienet ja heikot laitokset joutuvat entistä kovempaan puristukseen.

Tällainen on nykyaikainen leipäkysymys liikemaailman voittojen kannalta katsoen. Merkillepantavaa myös on, että samalla kun esimerkiksi työläiset joutuvat viikkokaupalla neuvottelemaan palkankorotuksista työnantajiensa kanssa ja toisinaan turvautumaan lakkotaisteluihinkin, kun muusta ei ole apua, niin monopoliyhtiöt voivat mielin määrin ja keneltäkään lupaa kysymättä nostaa hintojaan milloin minkin tekosyyn varjossa, tai edes tekosyitä esittämättä!

Tuleeko muutoksia

Länsi-Saksan sosialidemokraattien ja vapaiden demokraattien yhteishallituksen syntymistä ja parikymmentä hallitusvuotta maan politiikkaa johtaneiden kristillisdemokraattien oppositioon siirtymistä on mainittu jopa historialliseksi käänteeksi Länsi-Saksan poiltiikassa.

Niin merkittävä kuin tämä vahdinvaihdos onkin, selitti Helsingissä ilmestyvä Kansan Uutiset-lehti, antaa kokemus aihetta suureen varovaisuuteen arvioinneissa. Edellisenä hallituskautenaan eivät Länsi-Saksan sosialidemokraatit ole käytännössä osoittaneet vakavia pyrkimyksiä ulkopoliittiseen suunnanmuutokseen, vaikkei heidän viimeaikainen politiikkansa olekaan ollut tasapaksua vanhoillisen jäykkien ja natsiperinteisten kristillisdemokraattien kanssa. Ilmeisesti kuitenkin sellaisille ennusteille on pohjaa, että vaihdos merkitsi siirtymistä joustavampaan idänpolitiikkaan ja mahdollistaisi Länsi-Saksan suhteiden normalisoitumisen sosialististen maiden kanssa. Toisaalta vakuutetaan, että Länsi-Saksan NATO-politiikka jatkuu muuttumattomana.

"Uusi idänpolitiikka" olisi lähinnä pohjan luomista parempien suhteiden rakentamiselle Saksan demokraattisen tasavallan, Puolan ja Neuvostoliiton kanssa. Verrattuna Adenauerin ja Kiesingerin aikaan tämä ei olisi vähäinenkään muutos. Jos Willy Brandtin lähtökohtana uutena liittokanslerina olisi tämä, merkitsisi se Länsi-Saksan ulkopolitiikan runkona olleen Hallsteinin opin dogmien tuntuvaa lieventymistä käytännössä ja ennenkaikkea luopumista mahdottomasta vaatimuksesta, että Länsi-Saksan on edustettava yksinään Saksan kansaa. Tämä tekisi mahdolliseksi sellaisten neuvottelujen aloittamisen DDR:n kanssa, jotka johtaisivat Länsi-Saksan puolelta DDR:n valtiolliseen tunnustamiseen ja olisivat lähtökohtana kahden Saksan valtion tunnustamiseen myös kansainvälisesti. Mitä merkittävimpänä runkona tässä kierroksessa olisi olemassa olevan tilanteen ja ennen kaikkea kahden Saksan valtiorajojen tunnustaminen. Tämänsuuntaiseen kehitykseen viittaavat nyt molempien hallituspuolueiden johtajien lausunnot. On kuitenkin luonnollista että DDR:ssa on suhtauduttu varovaisesti Länsi-Saksan sosialidemokraattien politiikkaan Saksan kysymyksessä. Varovaisuudelle antaa aihetta myös se, että kristillisdemokraattinen oppositio tulee olemaan varsin vahva ja vaikutusvaltainen. Kysyttävä on myös NATOn vaikutusta Länsi-Saksan tulevassa ulkopolitiikassa.

Koko Euroopan turvallisuusongelman ydin on kuitenkin Saksan valtioiden keskinäissuhteiden kehittyminen ja avainkysymys tässä on kahden itsenäisen Saksan valtion olemassaolon tunnustaminen, toteaa edellämainittu Kansan Uutiset-lehti. Aloite on nyt Länsi-Saksan uudella hallitussuuntauksella.

USA:n PSYKOLOGINEN SOTA LATINALAISESSA AMERIKASSA

USIA on latinalaisessa Amerikassa USA:n imperialismin mahtava ulkopoliittinen ase. Washington kiinnittää täällä suunnattoman huomion psykologiseen muokkaukseen, propagandistiseen solutukseen ja poliittiseen hajotustoimintaan tämän laitoksen kanavien kautta. USIA:n säännöissä mainitaan, että sen on määrä "vaikuttaa yleiseen mielipiteeseen muissa maissa" Washingtonin ulkopolitiikan päämääriä palvellen. Rio Grandesta etelään USIA:n toiminta on erityisen aggressiivista lajalle ulottuvaa. Riittää kun mainitaan, että "Amerikan ääni" lähettää latinalaiseen Amerikkaan viikottain 33 tuntia ohjelmaa espanjaksi ja 28.5 tuntia portugaliksi.

USA:n "KULTTUURI-KESKUKSIA"

USA:n rajalta etelään toimii 113 USIA:n "kulttuurikeskusta", jotka harjoittavat aktiivista propagandatoimintaa väestön keskuudessa. Niissä on "opiskellut englantia" lähes 300,000 paikallista asukasta. Pelkästään vuosien 1949 ja 1964 välisenä aikana 10,700 ihmistä, heistä 2,200 opiskelijaa on käynyt Yhdysvalloissa kulttuurivaihto-ohjelman puitteissa. Nykyisin tämän vaihdon mitat ovat entisestään laajentuneet USIA ei säästele rahoja kun on kysymys poliittisen ja yhteiskuntaelämän edustajien USA:n matkoista, mm. nuorison edustajien, joiden "muokkaus" saattaa johtaa Washingtonin poliittisen vaikutuksen voimistumiseen vastaavissa tasavalloissa.

"Latinalaisessa Amerikassa ponnistukset vaikutuksen tehostamiseksi on keskitettävä kaupunkikeskuksiin ja nuorisoon", toteaa prof. Joseph Rady kirjassaan "Strategia Amerikassa": — "Ylioppilaspiirien poliittisen aktiivisuuden potentiaali osoittaa, että se ansaitsee osakseen huomattavasti suurempaa huomiota USA:n taholta. Ottaen huomioon, että uuden latinalaisamerikkalaisen eliitin jäsenet sopivat parhaiten omaksumaan ja välittämään nykyisen lännen impulsseja, juuri tämä ryhmä on kaikkein tärkein maalitaulu."

USIA katsoo, että sen ideologisen toiminnan tärkeimpänä maalitauluna tulee olla sivistyneistö. Halvaannuttamalla sen "amerikkalaisen elämäntavan" propagandalla USIA:lla on yhdessä ulkoministeriön ja CIA:n kanssa tarkoitus helpottaa USA:n imperialismin tunkeutumista latinalaiseen Amerikkaan, uuskolonialismin saattamista voimaan. Tässä mielessä professori Rady kehottaa USA:n suurliikemiehiä ryhtymään USIA:n siipien suojissa "panemaan toimeen laajan informaatiokampanjan, joka ulottuu tavanomaisen PR-toiminnan puitteiden ulkopuolelle, jotta saataisiin puhdistetuksi marxilaisten vääristelmä nykyisestä kapitalismista. Tähän pyrittäessä tulee luoda entistäkin houkuttelevampi kuva lännen dynaamisesta talouselämästä".

USIA:n työn strategian peruspäämäärä on: latinalaisamerikkalaisiin on solutettava ajatus siitä, että ei voi olla muuta kehitystietä kuin kapitalismi ja että USA edustaa kehittyneintä kapitalistista yhteiskuntaa" ja siksi on alistuttava sen määräysvaltaan. USIA:n toiminta saa usein avoimen antikommunistisen luonteen, jolloin kaikki sosialismin hyvät puolet, varsinkin Neuvostoliiton saavutukset kielletään. —

IDEOLOGISET GUANTANAMOT

USIA julistaa jenkki-imperialismin mukaisia ideologioita ja palvelee Pentagonin ja CIA:n päämääriä. Se edistää latinalaisen Amerikan elämäntavan ja kulttuurin denationalisointia, USIAn hyväksi toimivat sellaiset tehokkaat vaikutuksen keinot kuin amerikkalaisten filmien maahantuonti, amerikkalaisten kirjojen ja aikakauslehtien julkaiseminen espanjan ja portugalin kielellä. Kaikista Rio Grandesta etelään esitetyistä elokuvista on ⅔ amerikkalaisia. Laajalti julkaistaan latinalaista Amerikkaa varten Timea 95,000 kappaleen espanjankielisenä painoksena. 1,300,000 kappaleena saman julkaisua portugalin kielellä.

Tämä herättää levottomuutta sivistyneistön isänmaallisen osan keskuudessa. Tässä mielessä on mielenkiintoinen meksikolaisen lehtimiehen Jose Natividades Rosalesin artikkeli, jossa sanotaan: "Poliittiseen ja taloudelliseen soluttautumiseen on nyt liittynyt vielä aivopesu. USA sanelee meksikolaisille omaa tyyliään, omaa elämän- ja ajattelutapaansa, ja noo heille miten ja mitä tulee tehdä. Ja kaikki tämä saavutetaan espanjaksi käännettyjen aikakauslehtien avulla." Mainittakoon vielä, että 80 pros. Meksikoon kulkevista kirjoista ja aikakauslehdistä tulee USA:sta. Sieltä tulee myös kolmannes kaikista tuotavista kirjoista.

USA:n pääoma ei ole nykyisin tyytyväinen painotuotteittensa vientiin Rio Grandesta etelään sijaitseviin maihin, vaan on perustanut omia "ideologisia tukikohtiaan" myös näiden maiden sisälle. Brasilian suurimman lehtikonsernin Diarios Associadosin presidentti Joao Calmon ei syyttä vertaa niitä omalaatuisiin Guantanamoihin, joissoa mikrofonit ja TV-kamerat ovat tykkejä pelottavampia. **Calmon ilmaisi levottomuutensa siitä, että USA on nopeasti valtaamassa käsiinsä maan joukkotiedotusvälineet. Jos tämä prosessi tulee jatkumaan, niin viiden vuoden kuluttua Brasilian kaikki radioasemat ja koko lehdistö ovat ulkomaalaisten käsissä**

Viime aikoina mahtava Time-Life-konserni on ottanut haltuunsa radioasemia eri Brasilian kaupungeissa (Riossa, Sao Paolossa ja Belo Horizontessa) sekä valvontaansa suuren sanomalehden O Globon Guanabaran osavaltiossa. Laajan toiminnan Brasiliassa on organisoinut myös toinen pohjoisamerikkalainen yhtymä. Vision Incorporated. Se julkaisee valtavina painoksina Vision-nimistä aikakauslehteä espanjaksi ja Visao-nimistä portugaliksi. Se on tyypillinen imperialistinen, latinalaisen Amerikan sisäisiin asioihin puuttuva lehti. Suuri vaikutus lehden sisältöön on mm. USA:n öljyintresseillä.

USA pyrkii vaikuttamaan paikalliseen lehdistöön myös mainosten julkaisuilla, mistä lehdet saavat keskimäärin 80 pros. tuloistaan. Tärkeimmät mainostoimistot Brasiliassa ovat Thompsonin tyyppisten liikemiesten valvonnassa ja 60 pros. kaikista lehdistä julkaistavista mainoksista tulee amerikkalaisten tai amerikkalaista monopoliyhtymiltä. On selvää, että kansallisten lehtien on noudatettava suuntaa, jonka niille sanelee USIA ja muut Washingtonin laitokset.

AMERIKKALAINEN ELÄMÄNTAVAN YMPPÄYS

Miten "amerikkalaisen elämäntavan" ymppäys käytännössä tapahtuu esim. Meksikossa ja maan osan muissa valtioissa? USA pyrkii syrjäyttämään Meksikon omat sankarit "supermiehillään". Kansallisten esikuvien sijaan tulevat Teksasilaiset tappelijat tai James Bondin tyyppiset superagentit. Toisena keinona on filosofia "tasavertaisista mahdollisuuksista" kapitalismin vallitessa, jenkkien imperialismin hallitessa läntisellä pallonpuoliskolla. Kaikki alkaa rihkamasta: kieli voidaan oppia 4 viikossa, tulla rikkaaksi 2 vuodessa, muuttua kaunottareksi 14 päivässä, kasvaa pituutta 3 päivässä jne. Tämä propaganda houkuttelee ihmisiä pois suurten, yhteiskunnallisten ja taloudellisten ongelmien edistystä koskevien ratkaisussa ja estää heitä huomaamasta köyhyyttensä ja tietämättömyytensä todellisia aiheuttajia.

USA:n suurmonopoleilla ei ole suinkaan vähäisin osuus latinalaisen Amerikan väestön psykologisessa käsittelyssä. Ottakaamme vaikkapa Rockefellerin ESSO:n toiminta. Perussa se valmisti värifilmin maan nähtävyyksistä, Kolumbiassa se on järjestänyt salongin nuorille latinalaisamerikkalaisille modernin taiteen

(Jatkuu sivulla 4)

YK:n yleiskeskustelu päättynyt:

NL esitti laajan käytännön ohjelman kriisien ratkaisussa

Moskova. — Neuvostoliitto ainoana suurvaltana ehdotti tänä vuonna YK:ssa laajan käytännön ohjelman maailmanpolitiikan suurten kriisien ratkaisussa, todetaan Neuvostoliitossa YK:n 24. yleiskokouksen yleispoliittisen keskustelun päätyttyä. Keskusteluun osallistui 115 maan edustajat.

Samalla Moskovan virallisissa piireissä kiinnitetään huomiota USA:n Vietnamin politiikkaan yleiskokouspuheenvuoroissa kohdistettuun arvosteluun. Neuvostoliitossa todetaan USA:n joutuneen moraalisesti eristetyksi, sillä sitä tukivat vain maat jotka itsekin osallistuvat Vietnamin sotaan.

Yleiskeskustelua arvioidessaan neuvostoliittolaiset viralliset piirit kiinnittävät edelleen huomiota siihen, että nuorten kehitysmaiden ulkopoliittisen aätiivisuus kasvaa jatkuvasti. "Ne esiintyvät sosialististen maiden kanssa imperialismia ja sotaa vastaan. YKn sääntöjen, periaatteiden ja päämäärien puolesta, rauhan ja kansojenvälisen yhteistyön hyväksi", totesi Neuvostoliiton virallinen uutistoimisto.

MERENPOHJAN RAUHOITUS

Neuvostoliitto toivoo, että kansainvälinen sopimus, joka kieltää atomi- ja muiden joukkotuhoaseden sijoittamisen meren pohjaan ehtii käsiteltäväksi YK:n yleiskokouksen meneillään olevassa istunnossa.

Neuvostoliitto ja Yhdysvallat pääsivät sopimusluonnoksestä yhteisymmärrykseen viime viikon tiistaina. Moskovassa toivotaan, että asia tulee nopeasti hyväksytyksi Geneven aseiden riisuntakonferenssissa, käy ilmi Neuvostoliiton johtavasta lehdestä Pravdasta.

Samalla Pravda korosti, että sopimusluonnos ja siihen sisältyvä valvonta eivät rajoita valtioiden oikeuksia aluevesiin tai merenkulun vapautta eivätkä luo esteitä tieteelliselle, taloudelliselle ja muulle sopimuksen ulkopuoliselle toiminnalle

Vapaus on saanut 16 uutta tilausta

Uusien tilausten hankinnassa täyttivät tavoitteensa Long Lake, Eckville, New Liskeard, LaSalle ja Wanup.

Tilauksia lähettivät seuraavat:

John Salminen, Long Lake 1. Tavoite täyttyi.

Joseph Mäki, Eckville 1. Osuus tuli täyteen.

T. Hinkkuri, New Liskeard 1. Paikkakunnalla ei ollut hankitatavoitetta lainkaan, mutta laskemme osuutensa täyttäneiden joukkoon.

Tilaaja, LaSalle, Que. 1. Sama kuin edellisen. Osuus täynnä.

Antti Kotila 1 ja tilaaja 1 — yhteensä Vancouverista 2. Puuttuu vielä yksi uusien tilausten hankintatavoitteesta.

Konttori 1, Oscar Männistö 1 ja Eino Lehtola 1 — yhteensä Sudburysta 3, puuttuu vielä 2.

Unto Penttinen 1 ja Juho Nissinen 1 — Torontosta yhteensä 2. Kolme tilausta puuttuu vielä.

Vilpas Hietaniemi 1, A. T. Hill 1 — Port Arthurista yhteensä 2.

Ida Romo, Wanup 1. Tavoite täyttyi.

Emil Hankila, South Porcupine 1.

Emma Tuomi, Kirkland Lake 1.

Vasemmisto säilytti asemansa vastoin oikeiston toivomuksia

Helsinki. — Iisalmen ja Euran kunnallisvaalien lopulliset tulokset eivät tuoneet juuri mainittavia muutoksia viime syksyn kunnallisvaaleissa muotoutuneisiin puolueiden keskinäisiin voimasuhteisiin. Oikeisto-oppositio koki pettymyksen odottaessaan, että SKDL ja yleensä vasemmisto olisi menettänyt 1968 kunnallisvaalien asemiaan. Vaalien lopulliset tulokset vahvistetaan 23. lokakuuta

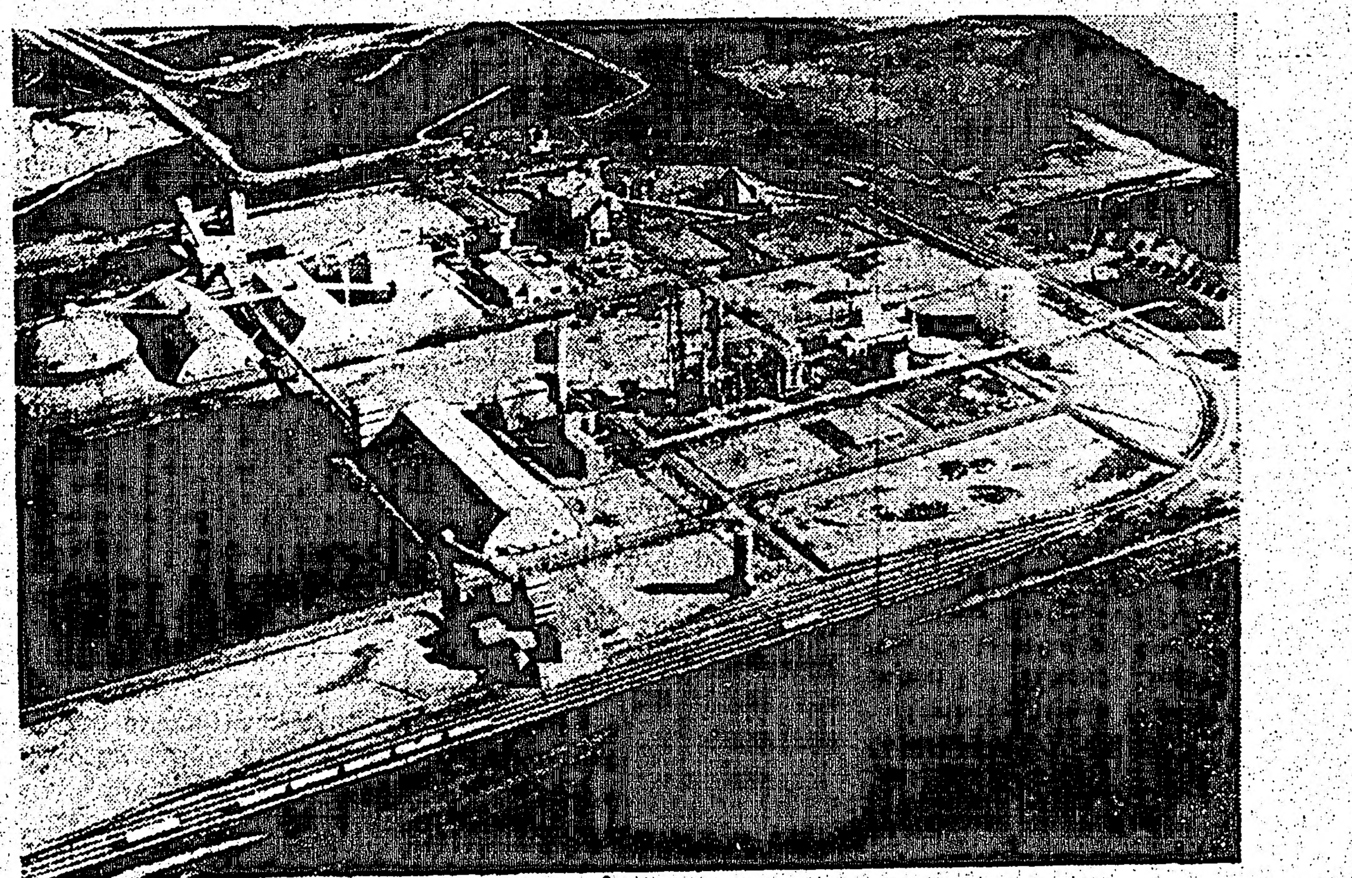

Albertan pääministeri Harry Strom avasi virallisesti lokakuun 16 päivänä noin $50 miljoonaa maksavan Redwaterin apulantatehtaan, joka on rakennettu Imperial Oil-yhtiölle. Tehdas pystyy vuosittain valmistamaan noin 500,000 tonnia nitro- ja fosfaattiapulanta-aineita.

PÄIVÄN PAKINA

SE VAIKUTTAA SITTENKIN

Kun katolisen kirkon inkvisitio-oikeus pakotti hänet seitsemänellätoista vuosisadalla peruttamaan julkisesti myöhemmin oikeaksi osoittautuneen havaintonsa aurinkokeskeisestä (eikä maakeskeisestä) järjestelmästä — että maapallo kiertää aurinkoa jne. — niin Galileo Galilein kerrotaan hiljaa kuiskanneen: "Se (maa) liikkuu sittenkin."

Selvää myös on, että vaikka esimerkiksi presidentti Richard Nixon julisti viikon vaihteessa, että sotavastaisilla mielenosoituksilla ei ole muka "mitään vaikutusta hallitukseen", niin tosiasia kuitenkin on, että niillä on suuri ja tuntuva vaikutus.

Parhaana esimerkkinä tästä on tapaus ex-presidentti Johnson, joka yleisen sotavastaisen mielipiteen painostuksesta jäi pois presidentti-ehdokkuudesta ja joutui kansan tuomitsemana jäämään yksityiselämään.

Yhdysvaltain johtavat piirit ovat erikoisen levottomia lisääntyvästä sodanvastaisesta mielialasta varsinkin sotaväen piireissä. Tämä luonnollisesti huolestuttaa ensikädessä niitä, jotka haluaisivat nähdä amerikkalaisen sotilaan vastaansanomatta ja kuuliaisena täyttämässä sotahullujen käskyjä. Juuri tässä hengessä tarkastelee tilannetta aikakauslehti U.S. News and World Report, Yhdysvaltain monopolien äänenkannattaja.

"Armeijassa ilmenee nykyään usein kapinahenkeä niskottelua, rotuselkkauksia, karkaamisia ja luvattomia poistumisia", valittaa mainittu julkaisu.

Sen toimittajat selittävät asevoimien moraalin ja kurin höltymisen "radikaalien ryhmien tahalliseksi ja ilkeämieliseksi hyökkäykseksi. Lehden on tosin pakko myöntää, että tärkeänä vaikuttimena tässä on yleisellä suuttumuksella Vietnamin sotaan.

Lehti on kuitenkin halukas leimaamaan sen pelkäksi "tekosyyksi hyökkäilyihin, jotka ovat osana laajemmasta kampanjasta Yhdysvaltain koko yhteiskuntajärjestelmää vastaan".

Kuten huomataan, U.S. News and World Report julkaisu on hysteriaan asti sitä mieltä, että sotavastainen toiminta tuntuu ja tuottaa tuloksia.

Artikkelin kirjoittajan olisi kuitenkin syytä tutkia miksi amerikkalaiset — sotilaat mukaanluettuna — vastustaessaan sotaa alkavat kritisoida koko amerikkalaista yhteiskuntajärjestelmää. Lehti ei kuitenkaan yritäkään analysoida kyseisen ilmiön todellisia syitä. Se tietää ilman muuta, että kysymykseen, ketä Vietnamin sota hyödyttääå, ei voida vastata rehellisesti sen lehden palstoilla. Valtapiirejä tukevan lehden velvollisuus on moittia ja tuomita niskuroivat asevelvolliset ja muut sodan vastustajat.

"Armeijaan on tullut ainesta (mistä muualta ellei Amerikan kansan keskuudesta — K) jonka tyyppistä on tähän asti perin harvoin tavattu — miehiä jotka kieltäytyvät vannomasta uskollisuutta Yhdysvalloille ja taistelevansa isänmaan puolesta", selittää lehti.

Nuoret amerikkalaiset ovatkin yhä haluttomampia samaistamaan uskollisuuden isänmaalle ja kansan etujen vastaisen hallituksen politiikan ja puolustamaan elämänsä uhraten monopolien etuja. Lehti ei halua eikä todellisuudessa voisikaan sanoa tällaisia asioita. Sen myötätunto ei ole niiden puolella, jotka vastustavat sotaa ja puolustavat oikeudenmukaisuutta.

Mainitun artikkelin kertoman mukaan "pelkästään vuonna 1968 laskettiin sotilaskarkureita olevan 39,239 henkeä. Tämä määrä vastaa 2.5 jalkaväkidivisionaa." Samana vuonna lehti kirjoittaa, 809 henkilöä oli syytteessä yrityksestä kieltäytyä asevelvollisuudesta 5,000 pakeni Canadaan ja yli 200 kätkeytyi Ruotsiin. Tuskinpa U.S. News and World Report ainakaan liioitteli lukuja USA:n armeijan "menetyksistä taistelun ulkopuolella." Oletettavasti nämä luvut ovat paljon suurempia.

Sodanvastaisen liikkeen laajuutta USA:ssa todistavat toisetkin seikat, josta lehti haluttomasti mainitsee. "Sotilasjohtoa, opetuskuntaa ja viranomaisia huolestuttaa suuresti se, että ylioppilaat turvautuvat väkivaltaan karkottaakseen sotilasvärvääjät yliopiston alueilta."

Lehti joutuu myöntämään, että viime vuosina muutamat sodanvastaiset järjestöt saivat jossain määrin yleiskansallisen luonteen. Tällaisia ovat "Demokraattista yhteiskuntaa puolustavat ylioppilaat", "Sotaa ja fasismia vastustavat nuoret", "Vietnamin sotaa vastustavat sotilaat."

Kuvaavaa on, että maassa, joka ylistää demokraattisuuttaan, joutuu nuoriso perustamaan järjestön — demokraattisen järjestelmän puolustamiseksi, eikä suinkaan suotta kun "ite" presidenttikin sanoi, että suuremmillakaan mielenosoituksilla "ei ole mitään vaikutusta hallitukseen"!

Ennustellen keppi- ja patukkavallan edelleen kehittymistä rajan eteläpuolella, mainittu lehti sanoo:

"Kaukonäköisemmät sotilashenkilöt vakuuttavat, että ratkaisu ongelmaan on löydettävissä tuomioistuinten kautta."

"Tää korutont' on kertomaa . . ." Mutta vain työväenlehtien välityksellä tulevat tämäntapaiset tosiasiat kerrotuksi ja laajemmin ihmisten yleiseen tietoon.

Tämä on yksi lisäsyy miksi työväenlehtien, kuten Vapauden kin levittäminen on nykyoloissa niin tärkeätä. — **Känsäkoura.**

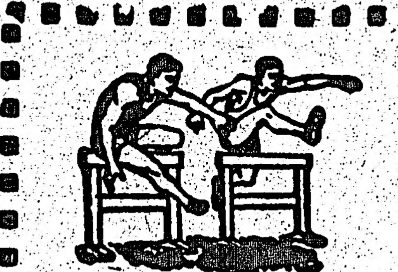

Urheilua

Englanti löi Suomen 118–93; Jouko Kuha voitti esteet

Lontoo. — Englanti voitti odotetusti Suomen yleisurheilun viime maaottelussa Lontoossa. Brittien voittonumerot olivat selvääkin selvemmät 118—93.

Suomalaisten parhaista suorituksista vastasi 3,000 metrin estejuoksun voittaja Jouko Kuha, joka löi loppukirissä kilpakumppaninsa ajalla 8.37,2. Englannin Stevens oli toisena 8.40,0.

Ossi Karttunen teki hyvää jälkeä 200 metrillä tultuaan toiseksi ajalla 21,4. Hän hävisi hiuksen hienosti Waltersille, jolle merkittiin aika 21,3.

Keihäässä Jorma Kinnunen on toipunut jonkin verran vammoistaan ja kiskaisi voittotuloksen 84,44. Esa Alander varmisti tässä lajissa kaksoisvoiton 79,48.

Brittien voittoon nämä myönteiset piirteet eivät kuitenkaan pystyneet vaikuttamaan millään tavoin.

LONTOON NUMEROT

Keihäs: 1) Jorma Kinnunen S 84,44, 2) Esa Alander S 79,48, 3) Nigel Sherlock I-B 74,92, 4) Hart Ives I-B 67,28.

400 m:n aidat: 1) Andrew Todd I-B 49,9, 2) David Share I-B 51,2, 3) Pauli Haapasalo S 51,5, 4) Reijo Koivu S 53,0.

200 m: 1) Roger Walters I-B 21,3, 2) Ossi Karttunen S 21,4, 3) David Dear I-B 21,5, 4) Markku Kukkoaho S 22,1.

10,000 m: 1) Trevor Wright I-B 28.37,8, 2) Bob Richards I-B 29.02,4, 3) Rauno Mattila S 29.24,8, 4) Seppo Tuominen S 29.59,0.

Seiväs: 1) Auvo Pehkoranta S 480, 2) Risto Ivanoff S 470, 3) Michael Bull I-B 459, Michael Brien I-B ei tulosta.

3-loikka: 1) Tony Wadhams I-B 15.78, 2) Jorma Gröhn S 15.70, 3) Heikki Kyösalo S 15.57, 4) Graham Hamlyn I-B 14.91.

3,000 m:n esteet: 1) Jouko Kuha S 8.37,2, 2) Gerry Stevens I-B 8.42,0, 3) Holden I-B 8.53,2, 4) Hannu Partanen S 8.53,2.

4 x 400 m: 1) Iso-Britannia 3.08,2, 2) Suomi 3.14,9.

PISTEIDEN KEHITYS

	I-B	S
	71	46
400 m:n aidat:	8;79	3;49
200 m:	7;86	4;53
Keihäs:	3;89	8;61
10,000 m:	8;97	3;64
Seiväs:	2;99	8;72
3-loikka:	6;105	5;77
3,000 m:n esteet:	5;110	6;83
Kuula:	3;113	8;91
4 x 400 m:	5;118	2;93

Bill Toomey otteli huippuluvut 8277

Los Angeles. — 10-ottelun olympiavoittaja USAn Bill Toomey saavutti uuden maansa ennätyksen ja kaikkien aikojen kolmanneksi parhaan pistemäärän 8,277 Los Angelesissa järjestetyissä kilpailuissa. ME-tulos 8,319 on Länsi-Saksan Kurt Bendlinin nimissä.

Toomeyllä oli ensimmäisen päivän jälkeen koossa 4,355 pistettä. Ennen 1,500 metrin juoksua hänellä oli vielä mahdollisuudet saavuttaa ME-pistemäärä. Tavoiteaika 4.22,3 oli kuitenkin liian kova ja Toomey sai tyytyä aikaan 4.28,4.

Kuitenkin Toomey innostui saavutuksestaan niin paljon, että lupasi yrittää vielä kerran Bendlinin ennätyksen rikkomista. Tämä tapahtuukin jo viikon kuluttua Los Angelesissa. Sen jälkeen hän aikoo lopullisesti jättää kilpailemisen.

Kaikkien USA:n ennätysmies Russ Hodge (8,230 vuonna 1966) sijoittui toiseksi pistemäärällä 7,681. J. Bannister otteli 7,668 pistettä ja B. King 7,233.

Liese Porkop päätti uransa M-ennätykseen

Wien. — Itävaltalainen Euroopan mestari Liese Prokop otti jälleen nimiinsä naisten viisiottelun maailmanennätyksen tekemällä 5,352 pistettä Wienissä. Hän paransi täten 197 pisteellä länsisaksalaisen Heide Rosendalhin nimissä ollutta ennätystä, joka syntyi runsas viikko aikaisemmin.

Liese Prokopin sarja oli loistava. Pituustulos oli sen huippu — 662. Muut tulokset olivat: 100 metrin aidat 13,5, kuula 14,95, korkeus 175 ja 200 m 24,6.

Hän oli Prokopin urheilu-uran päätöskilpailu. Vastedes hän aikoo antautua politiikalle.

Toronton kuulumisia

Toronto. — Toronton osaston lokakuun kokouksessa oli esillä monia tärkeitä asioita, joista yksi kiinnostavin oli ensi kesän suurjuhlat. Komitea, joka on etsinyt sopivaa juhlakenttää ilmoitti nyt, että veljesjärjestön, ukrainalaisen yhdistyksen kanssa on saatu erittäin hyvä sopimus järjestää juhlat heidän suurelle kesäpaikalleen Palermoon. Onhan tässäkin asiassa erinäisiä vaikeuksia, sillä meidän täytyy sinne rakentaa urheilukenttä, jota siellä ei ole, mutta Yrityksen urheilijat, jotka kävivät siellä paikkoja tarkastamassa sanoivat, että siellä on erittäin sopiva paikka kentälle, ja jo tänä syksynä aloitetaan työt. Siis juhlat pidetään Torontossa.

* * *

Kokouksessa huomioitiin rauhan työ ja sodan vastaiset protestit. Marraskuun 15 päivä on Torontossa suuri protestimarssi ja joukkokokous Vietnamin sotaa ja ydinasekokeiluja vastaan. Marssi alkaa Queens puistosta klo 1, ja kokous on kaupungin talon aukiolla.

Canadan Rauhan Liiton kansallisen neuvoston kokous pidetään Torontossa marraskuun 22 ja 23 pnä. Toronton osastosta valittiin edustajiksi G. Kautto ja H. Tarvainen.

Järjestön kirjeessä kuultiin, että järjestö on lähettänyt protestikirjeen presidentti Nixonille Alaskan ydinasekokeilua vastaan ja kopio kirjeestä on lähetetty pääministeri Trudeaulle. Myöskin on lähetetty kirje Ontarion hallitukselle Ontarion uudesta lääkärinvakuutuksesta, joka ei ollenkaan tyydytä Ontarion asukkaiden tarpeita. Tästä varmaan vielä tulee suurempi yleinen protesti ammattiliittojen ja eri järjestäjien toimesta.

* * *

Don haalin avajaisjuhla päätettiin pitää sunnuntaina lokakuun 26 pnä. Valittiin komitea kyselemään ohjelmaa. Tilaisuudesta ilmoitetaan myöhemmin.

* * *

Keskusteltiin Vapauden ja Liekin levitysryntäyksestä. Toivomme että kaikki ystävämme avustavat siinä niin, että saamme tavoitteemme täyteen ja vielä ylitämmekin sen.

* * *

Toimen naisten "Rummage Sale" on jouduttu erinäisten syiden tähden lykkäämään marraskuun 7 ja 8 päivään. Tiistaina 4 pnä laitetaan tavaroita kuntoon. Apu on tervetullutta heti aamupäivällä. — H. T.

ETELÄPÄÄN KUULUMISIA

South Porcupine. — Syksyn terveiset täältä ylimaista. Puiden lehdet varisevat ja kesäiset työt ovat päättyneet tällekin vuodelle. Muuten olemme saaneet asua tavallisen kauniiden syysilmojen mukana. Sadot on korjattu. Ja nyt miehet astelevat pyssyjen kanssa ympäri sydänmaita. On käsillä se "hunttausaika" — ja "isojen jänisten" henki vaarassa.

Mutta tämäkin aika tuo jonkinlaista vilkkautta tähän jokapäiväiseen hiljaiseloon. Rautakaupat myyvät ampumatarpeita ja viinakaupat miestä väkevämpää. Ja ainahan niillä eräreissuilla tarvitaan parempia vaatteitakin ja erikoisia "ropessisaappaita", joten vaatekaupatkin varustavat miehiä metsään. Aina näillä reissuilla tapahtuu loukkautumisiakin, joten lääkärit ja ambulanssit ovat myöskin hengessä mukana, puhumattakaan riistan vartijoista, ja poliisilaitoksen miehistä, jotka joutuvat katsomaan että noudatetaan lakia joka on lähellä evankeliumia.

Viime viikolla joutui poliisi oikeus istumaan ylimääräisesti, kun oli niin paljon rikottu lakia ja metsästyssäädöksiä. Toiset kun menevät metsään ilman laillista aseenkantolupaa. Toisilla on lupa, mutta eivät osaa sitä käyttää. Toiset ajelevat ladatut aseet kulkuneuvoissa ym. sellaista sotkua siinä "hunttauksessa" tapahtuu. Mutta ei tuomari erikoisesti miehiä moittinut. Määräili vain sellaisia $25.00 sakkoja, sekä kulut päälle. Kehoitti miehiä menemään metsään ja olemaan varovaisia aseiden käsittelyssä.

* * *

Tänä syksynä täällä pohjoisessa on kiertänyt maamme korkeampia virkailijoita. Ensiksi täällä kävi pääministeri Trudeau, vieraillen etupäässä näillä kouluilla ja oppilaitoksilla. Täällä häntä tervehti tuhannet oppilaat. Joten kaikesta päättäen näytti siltä, että pohjoinen on jo kauan valmistellut pääministerin vastaanottoa.

Sitten täällä oli koolla jonkinlainen kunnallispolitiikkojen kokous, ja siihen osallistui useita Ontarion hallituksen ministereitä, jotka monetkin olivat ensikertaa näillä pohjoisen leveysasteilla. Yhteisiä suunnitelmia tehtiin tämän alueen asutusta silmällä pitäen.

Kovan kysymyksen alaisena oli tämän alueen teollistaminen, kun nämä kuuluisat kultakaivannot ovat ehtyneet loppupuolelle tuotannosta. Eipä sillä, kyllä kultaa olisi, mutta sen nykymarkkinahinta on niin alhainen, että ei kannata kalliilla tuotantokustannuksilla kaivaa.

Mutta kovalle näyttää ottavan saada tänne jotakin muuta teollisuutta. Viime kuun aikana vieraili Euroopassa tämän Cochranen alueen parlamenttiedustaja mr. Stewart, tarkoituksella saada sieltä teollisuusmiehiä ja pääoman sijoittajia tänne pohjoiseen. Sikäli kun hän takaisin tultuaan kertoi, näkymät tältä sijoituspuolelta eivät tuntuneet huonommiltakaan. Eriasia on saadaanko näitä tuotteita markkinoitua, koska tavaraa on kaikki paikat täynnä.

Viimeksi täällä ylämaissa vieraili Ontarion kuvernööri W. Ross Macdonald. Hän kertoi kuulleensa paljon näistä pohjoisen rakentajista, rohkeista miehistä ja naisista, ja siksi halusi tutustua tähän kulmakuntaan. Hän kertoi edustavansa kuningatarta Ontariossa, ja on kenraalikuvernöörin esettama henkilö virkaansa. Koululaisille hän kertoi olevansa vain sellainen vapaaherra joka ei osallistu minkään puolueen toimintaan. On ikään kuin sovittelevana edustajana puolueiden välisissä riidoissa. Vahvistaa erinäisiä lakipykäliä sikäli kun niitä parlamentti hyväksyy, ja siinäpä sitä onkin tointa 76 vuotta vanhalle miehelle.

* * *

Mutta entäs sitten nämä meidän omat asiamme. Nyt on ollut käynnissä tämä rahoituskampanja lehtiemme tukemiseksi, paljon ovat lukijat osoittaneet auttavaa tahtoa, mutta paljon on lukijoita jotka eivät ole vielä tehneet minkäänlaista lahjoitusta. Ottakaapa huomioon tämä tärkeä asia. Älkääkä luottako toisten avustukseen, sillä jokaisella on varmasti joku dollari jos vain on hyvää tahtoa. Siis tuleppa lukijani esille. ja ole reilu matkakaveri, joka kat soo myös osaltaan näitä yhteisiä asioita.

Toinen kysymys on näiden lehtiemme levitys ja sinä lukija voit myöskin auttaa tilausten saannissa. Älä lainaa omaa lehteäsi. Vaan tilaa tälle tuttavallesi joko Vapaus tai Liekki. Näin ollen olet avustanut tätä levityskampanjaa, ja tukenut lehtiämme että ne pysyisivät ilmestymiskunnossa. Ei ihminen saa muutamaa dollaria "pihjuta", kun kuoltua ei kenenkään pään alle tehdä seteleistä tyynyä.

Lehtien kirjeenvaihtajista olen ikävöiny "Porin poikaa". Missä olet? Annapa kuulua itsestäsi jotakin. Oletko vielä elävien kirjoissa vai mitä on tapahtunut? Lukijat kaipaavat tietoja neljän tien risteyksestä. Jään odottamaan mieluista lukemista sinulta "Poika"!

Sama kehoitus kuuluu muillekin kirjeenvaihtajille. Nyt kun on perunat kuokittu, ja muut syystyöt tehty, niin ottakaa "pännä" käteenne ja kirjoittakaa kuulumisianne sekä mielipiteitä — vaikka naimisissa olevilla meihillä ei tahdo olla aina omia mielipiteitä.

* * *

TUONENSATOA

Viime viikon tiistaina saatettiin täällä ikilepoonsa paikkakuntamme pitkäaikainen asukas, kansalaisemme mrs. Ida Mäki. Ida oli syntynyt Kaukolan pitäjässä ja oli kuollessaan 65 vuoden ikäinen.

Vainajaa jäi lähinnä kaipaamaan miehensä Yrjö, yksi poika, Kaarlo perheineen, täällä South Porcupinessa, yksi sisko, mrs. Toivo Arminen, täällä South Porcupinessa, yksi sisko ja yksi velimies Suomessa, sekä laaja tuttavapiiri maanmiestemme keskuudessa täällä kulta-alueella.

E.H

Matkustakaa Rolls-Roycella Skandinaviaan

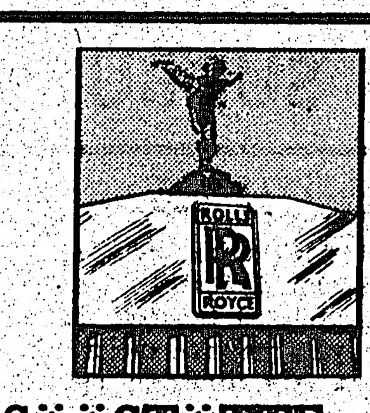

Te ja vaimonne SÄÄSTÄTTE

$137.60 matkalla SUOMEEN

verrattuna tavallisiin jet säästöluokan New York/ Helsinki meno/paluulippujen hintoihin normaali matkailukautena

Nauttikaa Icelandic'in upouudesta Comfort Class Deluxe palvelusta. Teidän Rolls-Royce Jet Prop 400-koneenne lentää suoraan Osloon, josta kätevät jatkoyhteydet Helsinkiin. Teitä hemmotellaan ylellisesti deluxe aterioiden, hienojen liköörien ja ranskalaisen shamppanjan muodossa — kasvoille kuumat virkistävät pyyhkeet — jaloillenne ensiluokan rentoutumistilat. Kaikesta tästä huolimatta säästätte 10% minkä tahansa muun lentolinjan tavallisiin säästöluokan lippuihin verrattuna. Päivittäiset lennot New Yorkista Islantiin — Norjaan — Ruotsiin — Tanskaan — Englantiin — Skotlantiin — Luxemburgiin. Nauttikaa elämästänne samalla kun säästätte rahaa. Kysykää lähemmin MATKAILUASIAMIEHELTÄNNE — hän kertoo teille, että uusi Comfort Class-palvelu on paras sijoitus sinitaivaalla. Pyytäkää postitse esittelylehtinen.

ICELANDIC AIRLINES LOFTLEIDIR

HALVIMMAT HINNAT EUROOPPAAN

New York 10020, 610 Fifth Ave. (Rockefeller Center) (212) PL 7-8585
Chicago 60603, 37 So. Wabash Avenue, (312) 372-4792
San Francisco 94108, 210 Post Street (415) 902-7651

Torontolaisten huomioon

Toronto. — Nyt kun on reisut tehty ja matkannähtävyydet koettu, nimittäin kuorojemme konserttimatka Suomessa, josta on vielä rakkaat muistot jälellä, on saatu uutta voimaa ja innostusta jatkaa tätä toimintaa omaksi ja toisten nautinnoksi

Täällä on tämän toimintakauden ja yleensä kesälomaväsymyksestä selvitään. Kuoron ensimmäisenä harjoitusiltana hahmoittelimme tulevaa toimintakautta. Siinä huomioitiin luonnollisesti se, että ensi kesänä olemme taas suurjuhlan isäntiä. Syyskauden avajaisjuhla on Don-haalilla lokakuun 26 pnä alkaen kello 4 ip. Kuoro esiintyy tilaisuudessa kauniilla lauluillaan. Siellä on myös hauska rupatella keskenämme yleisesti ja yksityisesti. On Suomi-tervehdyksiä, kahvitarjoilua jne.

Marraskuun 7-8 pnä on "Rummage Sale" suomalaisille kello 7 illalla perjantaina ja kello 10-1 lauantaina aamupäivällä. Marraskuun 16 pnä on syyskonsertti alkaen kello 4 ip. Silloin saamme myös kuulla Suomi-matkalaisten kokemuksista ja näkemyksistä.

Arv. kansalaisemme: katselkaa nyt komeronne. Ehkä sieltä taas löytyy sellaista tavaraa jota ette enää itse tarvitse. Ilmoittakaa asiasta, niin ilomielin käymme ne noutamassa ja hyville tavaroille löytyy aina käyttäjiä

Is someone in Scandinavia waiting to see you?

Hyvinkin mahdollista. Joku ystävä tai sukulainen odottaa siellä avosylin lausuakseen teidät tervetulleeksi kotiinsa ja sydämeensä.

Jos näin ei olisi, ei ole syytä murehtia. Koko Skandinavia odottaa teitä . . . lumoavalla tavalla, jolle te pystytte antamaan täyden arvon koska olette itse skandinaavista perua.

Skandinavia, jossa teille—tuntemattomillekin kasvoille häilähtää välitön lämmin tervetuliaishymy, joka on niin luonteenomaisesti skandinaavinen.

Missä ihanien herkkujen tuoksu ja näkeminen . . . kalaruuat, voileipäpöytä, vaahtoava olut . . . muistuttavat teitä menneiden päivien iloista. Missä katukuva, talo tai ilmojen halki kiirivä kirkonkellon kumajava ääni voi yllättäen luoda muistikuvia menneisyydestä — tai nostattaa mieleen jonkun jo kauan unohtuneen tapahtuman.

Tehkää tämä kauan lupaamanne matka tänä vuonna. Lentolippujen hinnat eivät koskaan ole olleet halvemmat ja SAS — Skandinavian oma lentoyhtiö — on kehittänyt niin edullisia valmismatkoja, että niitä on vaikeata jättää huomioimatta. Sillä maksamalla vain $350* — esimerkkinä mainitaksemme — me lennätämme teidät sinne ja takaisin jetillä, annamme teille 21 päivää vierailuaikaa siellä, majoituksen ja auton käyttöönne (tai 600—900 mailin pituudelta vapaita rautatiematkoja).

Lisätietoja saadaksenne ottakaa yhteys matkatoimistoonne tai SAS'iin.

*Valmismatkahintaan sisältyy Montreal—Kööpenhamina edestakaislippu säästöluokassa.

SAS service makes all the difference in the world.

SAS SCANDINAVIAN AIRLINES

Lippumyymälät: 199 Bay Street, Toronto, Ont. Tel (416) 362-5221
800 Dorchester Blvd., Montreal, P.Q. Tel (514) 861-8311 211 Portage Avenue, Winnipeg Man. Tel (204) 943-0673

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Meidän yhdistettyä kaupungiamme täällä Järvienpäässä tunnetaan tästä lähtien Thunder Bay-nimellä. Kirjeisiin kuitenkin täytyy vielä toistaiseksi sovittaa joko Port Arthur tai Fort William, mutta vuoden alusta Fort Williamin postikonttori tulee olemaan Thunder Bay — kaupungin pääpostiasema ja toiset nimitetään kirjaimilla ja numeroilla. Samoin täytyy muuttaa lukuisten katujen nimiä, koska ne ilmenevät eri kohdissa samoilla nimillä Fort Williamin ja Port Arthurin alueilla.

* * *

Port Arthurin edustaja, joka on kantanut liberaalipuolueen lippua Ontarion lainlaatijakunnassa, Ron Knight, nähtävästi aavisti jo että maakunnalliset vaalipiirit voivat muuttua myöskin. Kun hän oli kyllääntynyt Trudeau-manian komentoon liberaalipuolueessa, niin julistautui hän Ontarion lainlaatijakunnassa käyttämässään puheenvuorossa "itsenäiseksi". Myöhemmin on hän joutunut selostelemaan kuinka "vapaa" hän aikoo olla, eikä sitoa itseään mihinkään puolueeseen. Kun liberaalipuolueen johtopamppujen taholta alettiin esittää, että hänen tulisi erota lainlaatijakunnan edustajan tehtävästä, niin selitti hän ryhtyvänsä "vapaana" edustajaksi ehdokkaaksi vielä seuraavissakin vaaleissa.

* * *

CSJ:n Port Arthurin osaston kokouksessa viime viikon tiistaina keskusteltiin Vapaus- ja Liekkilehtien levitysryntäysjulistuksesta, ja koska ne useiden asiamiesten Suomi-matkan takia olivat vielä vähän huomioitu, niin päätettiin tehdä herätys ryntäykseen osallistumisesta joten nyt toivotaan, että saavutamme osuudet ja toisetkin ryntäyksessä.

Kuultiin Suomesta saapuneiden vastaanottojuhlien järjestelytoimenpiteistä ja päätettiin lisäksi uutiskirjoilla paikallisiin lehtiin ja radioon auttaa järjestelyä.

Syystoiminnan ohjelmallinen avajaisjuhla päätettiin järjestää perjantaina, marraskuun 7 pnä ja velvoitettiin johtokunta yhdessä kuoron, Aikamme naisten ja Iskun edustajain kanssa huolehtimaan ohjelman varaamisesta. Syys- ja talvitoiminnan kartan valmistamiseksi kehoitettiin kaikkia toimintanaryhmiä ja elimiä harkitsemaan ja esittämään toimintasuunnitelmansa yhteiseksi toiminnan ohjelmaksi laatimista varten.

Haalin ja rakennuksessa kaikkien vuokraajain taksoihin päätettiin tehdä korotuksia, koska rakennuksen ylläpito, lämmitys ja muut kustannukset, ynnä verot ovat nousseet. Pienemmät huoneistot on vuokrattu ulos viikon vaihteessa.

International osuusliikkeen puolivuosikokous on sunnuntaina lokakuun 24 pnä, kuten ilmoitus lehdessämme osoittaa. Ja marraskuun 27, 28 ja 29 päivät on varattu Harvesti Basaaria varten, jonka järjestää Lakehead Labor Bazaar komitea.

Suurjuhlain jälkeen Iskun puiston puhdistamisesta päätettiin täten lausua kauniit kiitokset Albert Ruuskalle ja Peter Hendersonille, jotka olivat vapaaehtoisesti työn suorittaneet.

* * *

Tuonen tuville on nyt siirtynyt tämän kuun alussa useita toveriemme ja ystäviemme.

Hulda Saari kuoli sairaalassa aikaisemmin tapahtuneen loukkaantumisen seurauksena. Hän oli syntynyt Suomessa ja oli 74 vuotias. Tänne saapui hän v. 1914 ja oli kauan CSJ:n Fort Williamin osaston jäsenyydessä ja myöhemmin oli Port Arthurin Kaiku-kuorossa. Suremaan jäi tyttärensä mrs Ruthe Kukkonen, lapsen lapsia Vernon ja Brenda, sekä kaksi lastenlasten lasta, ynnä muita sukulaisia.

Matti Pelto kuoli asunnossaan 77 vuoden ikäisenä. Hän oli syntynyt Suomessa ja saapunut Canadaan v. 1910 Dunblanen alueelle (Sask.) missä oli farmarina ja CSJ:n perustava jäsen. Muutti tänne vaimonsa kuoleman jälkeen. Hänellä on poika Suomessa ja lännellä muita sukulaisia.

Jaakko Mäenpää kuoli sairaalassa lokakuun 4 p. Hän oli syntynyt Suomessa ja oli 87-vuotias. Saapunut tänne 41 vuotta sitten ja asunut uutisfarmarina Jacques kunnassa ja oli Lapin osaston perustava jäsen, mutta joku vuosi sitten muutti lähemmäksi kaupunkia. Häneltä jäi tytär Suomessa ja serkku Olavi Panula. — ATH.

Hearstin kuulumisia

Hearst. — Talvi näyttelee tapojaan täällä Hearstissa. Lokakuun 13 pnä satoi lunta ja oli aika kylmä sää.

* * *

Enne Koskela, o.s. Marttinen, kuoli lokakuun 12 pnä Cochranen vanhainkodin hoitolassa, missä hän oli hoidettavana jo pidemmän aikaa. Hänet saatettiin täällä Hearstissa maan poveen.

Enne oli tullut Suomesta Canadaan Soon alueelle, mistä hän muutti myöhemmin tänne Hearstiin, missä hän asui yli 30 vuotta.

Lähinnä muistamaan jäi siskonsa Laura Port Arthurissa; sisko ja muita sukulaisia Suomessa ja paljon tuttavia täällä Canadassa.

USA lupaa kotiuttaa joukkojaan Turkista

Washington. — USA:n ulkoministeriö tiedoitti tällä viikolla, että USA kotiuttaa sotilaansa Turkista sijaitsevasta kahdesta tukikohdastaan ensi kesäkuun 30 päivään mennessä.

Vuonna 1968 Saksan liittotasavallan alueella rekisteröitiin 2,158,510 rikosta ja kriminaalirikkomusta. Varkaudet ja ryöstöt käsittivät 61,1 prosenttia kaikista kriminaalirikoksista, huijaukset ja asiakirjojen väärennykset 9,7 prosenttia. Miltei puolet rikoksista jäi selvittömättömiksi.

Näille järjestelyille SAS:n kanssa
Soittakaa puhelimitse, poiketkaa tai kirjoittakaa:

RITARI AGENCIES LTD.

MATKAILUASIOITSIJAT VUODESTA 1936 LÄHTIEN

7 CEDAR STREET SUDBURY, ONT.

PUHELIN 675-5683

HILLPORT TAXI
24 TUNNIN PALVELU
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

SUDBURYN UUTISIA

MIES SYYLLINEN VAIMONSA TAPPOON

Ontarion korkeimman oikeuden valamiehistö julisti Dorius Turnerin syylliseksi tappoon tällä viikolla päättyneessä oiekuskuulustelussa. Mr Turneria syytettiin aluksi vaimonsa murhasta, minkä sanottiin tapahtuneen viime kesäkuun 9 päivänä.

Tuomion langettaminen lykättiin lokakuun 24 päiväksi, jotta voidaan tutkia Turnerin aikaisempaa rikosrekisteriä, vaikka yleinen syyttäjä Spence Stewart sanoikin, ettei Turnerilla ole rikosrekisteriä.

Turnerin jutun käsitteleminen kesti kuusi päivää ja hän kiisti murhasyytöksen oikeuskuulustelun alussa.

MUISTILISTA

Vuotuinen harvestibingo Finnish haalilla torstaina, lokakuun 16 pnä alkaen kello 7.30 illalla. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

"Kaunis Veera" esiintyy Finnish haalilla lauantaina, lokakuun 18 pnä klo 7.30 illalla. Tervetuloa

Finnish haalin kirjasto avoinna keskiviikkoisin kello 7-8 illalla.

CSJ:n osaston johtokunnan ja eri toimikuntien yhteinen kokous Finnish-haalilla syystoiminnan järjestämiseksi maanantaina, lokak. 20 pnä klo 7.30 illalla.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 illalla. Entiset ja uudet laulajat tervetulleita.

Vapaus kustannusyhtiön johtokunnan kokous liikkeen huoneistossa keskiviikkona, lokakuun 22 pnä kello 7 illalla.

Wanupin haalilla on Halloweentanssit 25 pn iltana kello 9—1. Soittaa Judy ja kumppanit. Liput $2.00. Tervetuloa!

"Munapuuro" näytelmän harjoitukset Wanupin haalilla tiistaisin ja perjantaisin kello 7 illalla. Esitys tapahtuu marraskuussa.

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
keskiv. iltap. ja torst. aamup.

SUDBURYN SIION SEURAKUNTA
1843 PARIS ST.
KOKOUKSET:
Sunn. kello 10 ap. ja klo 7. ip.
Pyhäkoulu sunn. klo 10 ap.
Torstaisin klo 7.30 ip.
Perj. Nuoret klo 7.30 ip.
TERVETULOA!
Matti Hämäläinen, pastori,
puhelin 674-6583.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Uusia ja käytettyjä
RAKENNUS-, PUTKITUS- ja MUITA TARPEITA
säästöhinnalla!
Maksamme korkeimmat hinnat romumetallista.
Greenspoon Bros.
214 Notre Dame 674-4259 Sudbury
LIMITED

DELONGCHAMP
Cartage Co. Ltd.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

15-v. MURHAJUTTU ESILLE EILEN

Viisitoistavuotiaan Roger Frappierin murhasta syytetyn 24-vuotiaan Randolph Glynnin oikeuskuulustelu alkoi keskiviikkona Ontarion korkeimman oikeuden syysistunnossa.

Glynn sanoi olevansa syytön häntä vastaan nostettuun murhasyytökseen. Murhan sanotaan tapahtuneen Dill Laken tien läheisyydessä toukokuun 10 päivänä. Glynnin puolustusasianajajana toimii torontolainen Malcolm Robb ja tuomarina on E. G. Moorhouse.

ARENAN LUONA AMPUMISESTA 18 kk.

Plague-"pärinäpoikaklubin" entinen jäsen, 21-vuotias Francis Mallet, tuomittiin keskiviikkona 18 kuukaudeksi Ontarion ojennuslaitokseen sen johdosta kun hänen sanottiin ampuneen poikki sahatulla haulikolla Wayne Stewartia, Elliot Lakelta, kesäkuun 20 päivänä Sudburyn arenan edustalla.

Mallet havaittiin myös syylliseksi luvattomaan hashishin hallussapitoon. Eräs RCMP:n konstaapeli todisti oikeudessa, että hashish löydettiin Malletin tavarain joukosta sen jälkeen kun hänet oli pidätetty. Hashishia sanottiin olleen vain pienen määrän, mikä oli käärittynä savukkeeseen.

Hashis-syytöksestä tuomari Charles Fouriezos langetti 7 päivän tuomion, minkä Mallet voi kärsiä samanaikaisesti 18 kk:n tuomion kanssa.

MIES RYÖSTETTIIN KESKIKAUPUNKILLA

Kaksi henkilöä hyökkäsi aikaisin tiistaiaamuna Cecil Clarkin, British Columbiasta, kimpuun Elm-kadun varrella sijaitsevalla parkkauspaikalla ja ryösti häneltä noin $100 käteistä rahaa ja useiden satojen arvosta matkashekkejä. Mr Clark sanoi, ettei hän voi tunnistaa ryöstön tehneitä henkilöitä. Konstaapeli Ben Logan suorittaa tutkimuksia tapauksen johdosta.

KOMITEA HYLKÄSI OSTOTARJOUKEN

Tiistai-iltana pidetyssä kaupunginvaltuuston omaisuuskomitean kokouksessa sanottiin "ei" Bell-puhelinyhtiön tarjoukselle ostaa nykyinen kaupungin palokunnantalo, vanha poliisiasema ja niiden läheisyydessä oleva parkkausalue $475,000 hinnasta.

Kaupungin omistaman kiinteimistön myyntiä vastusti kaikkein lujemmin parkkaushallinto ja kiinteimistön läheisyydessä sijaitseva roomalais-katolilainen Christ the King-kirkko.

Kirkon lakimies väitti, että parkkausalueen myynti tulisi vaikeuttamaan kirkon operaatioita.

Bell-puhelinyhtiö haluaisi rakentaa kyseiselle paikalle kahdeksan kerroksisen talon.

THOMPSONISTA APUA TERÄSTYÖLÄISILLE

Thompsonin kaivostyöläiset ilmoittivat tällä viikolla, että he tulevat lisäämään sitä kuukausittaista apua, jonka he ovat antaneet Ontariossa lakossa oleville terästyöläisten union jäsenille.

Terästyöläisten union osasto no. 6166 äänesti $6.000 kuukausilahjoituksen puolesta. Tämä lahjoitus annetaan Sudburyssa ja Port Colbornessa Incoa vastaan lakossa oleville työläisille. Aikaisemmin Thopsonin työläiset lahjoittivat $4,500 kuukaudessa ja uuden lahjoitussumman sanottaan vastaavan noin $2.00 jokaista Thompsonin työläistä kohti.

LAKKOTILANNE ENNALLAAN

Sudburyssa ja Port Colbornessa heinäkuun 10 alkanut Incon operaatioiden "työseisaus" on edelleen ennallaan ja yhtiön sekä union väliset palkka- ja työehtosopimusneuvottelut ovat yhäti umpikujassa.

Tänä perjantaina tulee kuluneeksi kaksi viikkoa siitä kun kaikki neuvottelut työnantajan ja työläisten edustajien välillä katkesivat epämääräiseksi ajaksi.

Union aikaisemmin antamien tietojen mukaan on noin 2,000 työläistä hakenut lopputilinsä Incon konttorista ja etsineen työpaikan muualta lakon alkamisen jälkeen.

"Työseisauksen" alkaessa sanottiin Incon palveluksessa olleen 17,500 kaivosalan työläistä. Sudburyssa Incon lakon arvioidaan jättäneen noin 20,000 työläistä toimettomaksi.

Falconbridgen ja Mine Mill union edustajat neuvottelivat tällä viikolla Torontossa uuden sopimuksen aikaansaamiseksi, mutta neuvottelujen tuloksista ei ole annettu tarkempaa selkoa.

Falconbridgen Sudburyn operaatiolla elokuun 21 päivänä alkanut lakko käsittää noin 3,000 kaivosalan työläistä.

SUDBURYN SIIONIN SEURAKUNNAN UUTISIA

Juhlat jatkuvat joka ilta kello 7.30, sunnuntaina kello 10 ja klo 7. Lauantaina kello 7.30 esitetään filmi Afrikasta, puhuu pastori K. Toivia Suomesta. Tervetuloa.—K.

— Lentomatkoilla ovat automatkat lentokentälle kaikkein vaarallisimmat.

TILATKAA VAPAUS!

KAUNIITA KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9596
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
22 Durham St. N.
President Motor Hotel
New Sudbury kauppakeskuksessa
SUDBURY

Odottavat lähtöä. Apollo 12. astronautit, Allan L Bean, (vasemmalla) kuumodulin ohjaaja; Richard F. Gordon, avaruusaluksen ohjaaja ja Charles Conrad Jr., komentaja, ovat ne miehet, jotka kuuluvat toiseen ryhmään, joka aiotaan lähettää Kuuhun Cape Kennedystä marraskuun 14 päivänä.

Harvestibingo on tänä iltana

Se vuotuinen harvestibingo, mistä on niin paljon puhetta ollut, on Finnish-haalilla tänään (16 pnä) alkaen, kello 7.30 illalla. Siellä on "hevoskuormittain" hyviä, vasta pellolta tuotuja maantuotteita, kaikenlaisia juurikasveja, monenlaisia omenia jne., sekä reipasta peliyleisöä. Kaikki mukaan!

"Kaunista Veeraa" katsomaan ja samalla ihailemaan

Suomi-Filmin piristävä ja ikiuusi "Kaunis Veera" elokuva esitetään Finnish-haalilla lauantaina, lokakuun 18 pnä, klo 7.30 ill.

Tatu Pekkarisen huumorin luoma "Kaunis Veera" on sellainen hempukka että miehet eivät häneen kyllästy lainkaan ja naisetkin antavat tytölle täyden tunnustuksen. Näinä koleina ja pitkinä syysiltoina antaa "Kaunis Vera" miellyttävää vaihtelua. Siis tervetuloa läheltä ja kaukaa.

Hallowe'en tanssit Wanupissa 25 pnä

Iloiset hallowe'en tanssit pidetään Wanupin haalilla lauantaina, t.k. 25 pnä. Haali koristellaan perinteiden mukaisesti ja Visan nuoret tulevat järjestämään kaikkea muutakin tapoihin kuuluvaa hauskaa. Soitosta huolehtii Judi & Company. Ravintolassa tulee olemaan monipuolinen tarjoilu.

Saapukaa siis joukolla viettämään hauska lauantai-ilta. Liput maksavat vain 2 dollaria hengeltä. Tervetuloa!

Wanupissa näytellään 2 pnä marraskuuta

Kolminäytöksinen näytelmä, Munapuuro, esitetään Wanupin haalilla marraskuun toisena päivänä. Kellonaikaa ei ole vielä päätetty mutta se tulee tapahtumaan iltapäivällä, joten pitempimatkalaisetkin ehtivät ajoissa takaisin kotiin.

Näytelmä on erittäin hauska ja henkilöstä koostuu kokonaisuudessaan Visan nuorista näyttelijöistä. He ovat tehneet kovaa työtä kielivaikeutensa voittamiseksi.

Toivomme saavamme runsaasti yleisöä katsomaan kuinka suutari sällinsä kanssa keittää herkullista munapuuroa mutta eivät lupaa antaa muijille tippaakaan. Tiedämmehän, että yleisön suosio kannustaa näyttelijiötä jatkamaan näyttämötoimintaa. — H.

USAn PSYKOLOGINEN SOTA L-AMERIKASSA

(Jatkoa 2 sivulta)

harrastajille. ESSO:lla on eräissä latinalaisen Amerikan maissa pysyvä uutisohjelmansa radiossa ja televisiossa, missä on erittäin selvästi havaittavissa Wall Streetin palveluksessa olevien propagandistien antikommunistinen äänensävy. ESSO:n jälkeen eivät jää myöskään muut USA:n liikejättiläiset, United Fruit restauroi Väli-Amerikassa maya-väestöä, Ford järjestää käsityökilpailuja ja jopa Chase Manhattan Bank järjestää latinalaisen Amerikan kuvataiteen näyttelyitä.

SAMAN MITALIN KAKSI PUOLTA

Hyvin usein USIA suorittaa erityistehtäviä, joita on vaikea erottaa CIA:n ja Pentagonin tehtävistä: ne muistuttavat toisiaan kuin kaksi marjaa. Niinpä Clarmontin collegen professori William Sotkes antaa Current Historyn palstoilla tyypillisen esimerkin USIA:n toiminnasta Hondurasissa.

Hondurasissa tällä laitoksella on neljännesmiljoonan dollarin suuruinen vuosibudjetti. Sen toiminnan päämääristä mainitaan mm. "taistelu kommunistien hallitukseen ja varsinkin yliopistoihin tunkeutumista vastaan", "kaikkinaisen tuen anto Edistyksen liitolle" ja "Väli-Amerikan integroitumisen edistäminen". USIA puuttuu avoimesti tasavallan sisäisiin asioihin.

Jokin aika sitten julkaistiin Pentagonin Military Reviewin palstoilla psykologisen sodankäynnin 1. pataljoonan esikunnan everstiluutnantti Wallis Mulisin ja majuri Richard Brownin artikkeli "Avain kriisiin". He kertoivat osallistumisestaan omalla alueellaan operaatioon, jota johti USIA:n apulaisjohtaja Ryan. Millainen tämä operaatio oli?

Heti kun jenkkien merijalkaväki oli noussut maihin Santo Domingossa, **USIA, CIA ja Pentagon** ryhtyivät aktiiviseen kapinallisten taisteluhengen horjuttamiseen, heidän harhauttamiseensa ja hajottamiseensa. Fort Braggista siirrettiin näihin toimiin psykologisen sodankäynnin ensimmäinen pataljoona. Miehitetyn maan alueella alkoivat toimia liikkuvat radioasemat ja kirjapainot. USIA:n toimitsijan Conrad Manelyn toimittamana ryhdyttiin julkaisemaan sanomalehteä 75,000 kappaleen painoksena. Samaan aikaan kansallisten sanomalehien oli pakko lopettaa joksikin aikaa toimintansa. Kaikkiaan miehityskautena painettiin ja levitettiin yli 2.5 milj. sanomalehteä, lentolehtisiä ja julistetta. Radioasemat lähettivät miltei 1,000 tuntia ohjelmaa ja Amerikan ääni toimi keskeytyksettä 25 päivän ajan.

— Menestystä ei tarvinnut kauan odottaa, toteavat psykologisen sodankäynnin upseerit. — Julisteet synnyttivät väittelyä pitkin "turvallisuuskäytävää" ja kovaäänisautot vetivät puoleensa satojen uutisnälkäisten ihmisten huomion. Radiolähetyksissä välitettiin rinnan uutisten kanssa toisiaan etsivien sukulaisten tiedusteluja. Kriisi alkoi hellittää. USIA:n operaatio Dominikaanisessa tasavallassa auttoi merijalkaväkeä saavuttamaan siellä päämääränsä.

USIA muokkaa ja johtaa aktiivisesti harhaan latinalaisen Amerikan yleistä mielipidettä suojellen USA:n politiikan selustaa. Psykologisen hajotustoiminnan asiantuntijat julkaisevat joukkomitoin kirjasia, joissa pyritään selvittelemään Washingtonin kantaa johonkin kysymykseen. Mm. kansanäänestyksen aattona 1967 Puerto Ricossa USIA julkaisi etukäteen valheellisen kirjasen, joka erään tämän laitoksen johtajan sanojen mukaan "voisi olla hyvänä vastavetona mille tahansa propagandalle, joka pyrkii paljastamaan USA:n kansanäänestyksen väärentäjäksi."

USIA ei ole mikään valistuslaitos tai englannin kielen kerho Sillä on näkyvä sija sellaisten laitosten keskuudessa, jotka toteuttavat kiristys-, salaliitto- ja interventiopolitiikkaa, kuten CIA, Pentagon ja ulkoministeriö.

Yhdysvaltojen varapuolustusministeri George Foch pidätettiin suoraan rikospaikalta. Hän yritti suorittaa näpistyksen myymälässä. Fochin vuositulot ovat 30,000 dollaria.

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
vaimoni
AINO LAHDEN
MUISTOLLE
John Leveälahti
TORONTO ONTARIO

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Pesuaineen yliannostus huonontaa pesutulosta

Pyykinpesun tarkoituksena on irrottaa lika pestävistä vaatteista siten, että vaatteet vahingoittuvat mahdollisimman vähän, meiluiten eivät ollenkaa. Hyvän tuloksen saavuttamiseksi on pesijän osattava valita oikea pesumenetelmä, -lämpötila, -aika ja -aine, toteaa maist. Anja Kemppinen.

Oikean pesuaineen valinta ei aina ole helppoa, koska valikoimat ovat runsaat. Kuluvan vuoden alussa tehty pesuaineiden "kartoitus" toi esille 50 erilaista pyykinpesuun tarkoitettua pesuainemerkkiä.

Pesuainemerkkien lukumäärän ohella kiinnitettiin Kotitalouskeskuksen tutkimuksessa huomiota myös hintoihin ja hintavaihteluihin, jotka olivatkin melkoiset.

Myös pakkaukset olivat tarkastelujen kohteena, lähinnä niiden hinnat. Hämmästyttävää oli todeta, että ns. säästöpakkaus ei osoittautunutkaan niin taloudelliseksi kuin olisi luullut.

Jotta pyykinpesussa saataisiin hyvä tulos, on aina huolehdittava pesuaineen oikeasta annostuksesta. Liian suuri pesuainemäärä huonontaa pesutulosta. Pesuainejäämät vaatteissa tekevät ne harmaiksi ja kalsean tuntuisiksi. Lisäksi yliannostus on epätaloudellista.

Taloudellisia neuvoja

Guelphin yliopiston Macdonald Instituten ravintoasiantuntijat antavat seuraavia neuvoja:

Mitä vähemmän rahaa on käytettävissä, sitä tarkemmin on suunniteltava ruokaostokset ja valmistus. Kalat, munat ja juusto ovat sopivia ravintoaineita säästävässä taloudessa. Jäädytettyä kalaa saa kaupoista ympäri vuoden ja siitä voi valmistaa aterioita monella eri tavalla. Munat ja juusto ovat ravitsevia ja niistä menee tuskin mitään hukkaan.

* * *

Kypsäksi keitetty tai paistettu ruoka tulee edullisemmaksi kuin puolikypsä. Se on maultaan maukkaampaa ja ravitsevampaa, joten lapsetkin syövät halukkaammin. Aterian loputtua ei lautasilla ole ruuantähteitä, joten säästöä on sekin.

* * *

Säästää voi myös ostamalla vain kulloinkin tarvittava määrä. Mutta silloin sopii ostaa suuremmassakin erässä kun jokin ruokatavara on halvempaa. Ruoka on aina säilytettävä kuivassa kaapissa tai jääkaapissa.

Munia ei saisi koskaan keittää, se hävittää niistä proteiinin. Ne tulisi kylmässä vedessä hiljaisella tulella kypsentää juuri siihen pisteeseen, että vesi kiehahtaa, jolloin valkea sammutetaan kattilan alta, ettei vesi pääse kiehumaan. Pehmeät munat vaativat 2—4 min. kovaksi keitetyt 15—20 min. tällä menetelmällä. Munat nostetaan heti kylmään veteen, jotta valkuainen estyy tummumasta.

* * *

Suola ja pippuri ovat keittiössä niin tärkeitä, että niitä molempia pitäisi olla keittiön useimmassa kohdassa; hellan vieressä, keittiön pöydällä. Viemäriin ripotettuna suola veden kanssa puhdistaa pesupöydän viemärin "munakupin" käden käänteessä. Jos keitto maistuu vetiseltä, niin muutama suolan ja pippurin hiven parantaa makua tuntuvasti. Perunoita keitettäessä veteen on hyvä laitaa suolaa. Makeaan jälkiruokaankin suolan pirauttaminen antaa vain täyteläisemmän maun. Älkää unohtako ripauttaa pippuria piparkakkutaikinaan, se antaa erikoisen hyvän maun.

Laiskan miehen kakku

Pannuun, jossa kakku paistetaan sekoitetaan yksi ja puoli kupillista jauhoja, kupillinen sokeria, 3 teelusikallista kaakaojauhoja hiukan suolaa. Keskelle jauhoja koverretaan pieni reikä, johon kaadetaan viisi ruokalusikallista salaattiöljyä tai kahdeksan lusikallista voita ja lusikallinen etikkaa. Teelusikallinen ruokasoodaa sekoitetaan kupilliseen vettä ja lisätään seokseen. Sekoitetaan tasaisesti ja paistetaan 375 F-asteisessa uunissa 25—30 min.

Dmitri Gudkov:

TAISTELU AFRIKASSA KOVENEE

Addis-Abebassa pidetty 6. OAU:n yleiskokous teki suuren työn yleisafrikkalaisten ongelmien ratkaisemiseksi, rauhan, vapauden ja kansojen riippumattomuuden turvaamiseksi.

Yleiskokous kehotti molempia osapuolia Nigeriassa lopettamaan aseelliset toimet ja aloittamaan neuvottelut Nigerian yhtenäisyyden saavuttamiseksi. Yleiskokous tukee Afrikan kansojen aseellista taistelua siirtomaavaltaa ja rasisteja vastaan ja kehottaa antamaan vapautensa puolesta taisteleville diplomaattista, taloudellista ja rahallista apua. Yleiskokous tuomitsi Israelin agression arabimaita vastaan ja kehotti toteuttamaan turvallisuusneuvoston päätöksiä marraskuulta 1967. Päättävästi tuomittiin myös Israelin aggsessiivinen hyökkäys Yhdistynyttä arabitasavaltaa vastaan 9. syyskuuta.

Yleiskokouksessa hyväksyttiin Itä- ja Keski- Afrikan hallitusten manifesti, jossa tuomitaan rotuerottelua ja apartheid ja kehoitetaan erottamaan Etelä-Afrikka YK:sta. Manifesti tullaan lähettämään YK:lle OAU:n virallisena asiakirjana.

OAU:n vaatimuksella Etelä-Afrikan erottamiseksi YK:sta on vakavat perusteet. Forsterin rasistinen hallitus, jota tukee 3,5 miljoonan valkoihoinen vähemmistö hallitsee mielivaltaisesti maata, jossa asuu 15 miljoonaa oikeuksia vailla olevaa afrikkalaista. Etelä-Afrikka hallitsee laittomasti myös Namibiaa, vaikka YK on evännyt siltä hallinto-oikeudet jo 3 vuotta sitten. Etelä-Afrikka on tärkein rengas sotilaspoliittisessa liitossa, jonka muodostavat se, Portugali ja Etelä-Rhodesia.

Imperialismin voimat pyrkivät tämän liiton avulla tuhoamaan Angolan, Mosambikin, Guinean, Simbabven, Namibian ja Etelä-Afrikan kansojen vapautusliikkeen, vahvistamaan Etelä-Afrikan ja Etelä-Rhodesian rasistista valtaa, säilyttämään ja laajentamaan monopolien asemaa Afrikassa.

Englannin, USA:n, Länsi-Saksan ja muiden kapitalistimaiden monopoleilla on vahva jalansija Etelä-Afrikassa, joka tuottaa yli 70 prosenttia kapitalistimaiden kullasta sekä suurimman osan jalokivistä. Etelä-Afrikassa monopolien tulot nousevat yli 25 prosenttiin vuodessa.

USA:n yhtiöt ovat sijoittaneet Etelä-Afrikkaan n. 70 miljoonaa dollaria. General Motorsilla, Chryslerillä ja muilla yhtiöillä on sisarliikkeet Etelä-Afrikassa.

Etelä-Afrikka on Englannin toiseksi suurin kauppakumppani (USA:n jälkeen). Englannilla on meritukikohta Hyväntoivonniemellä.

Suuri merkitys Etelä-Afrikassa on myös Länsi-Saksalla. Bonnin atomiasekiihkoilu saa vastakaikua Pretoriassa. Länsi-Saksaa kiinnostaa henkisen yhtäläisyyden lisäksi myös se, että Etelä-Afrikka on maailman kolmanneksi suurin uraanin tuottaja— 4,000 tonnia vuonna 1968. Eteläafrikkalaiset rasistit toivovat myös atomiasetta, mutta he tuntevat teknisen heikkoutensa ja toivovat saavansa apua Länsi-Saksalta. Länsi-Saksalla ja Etelä-Afrikalla lienee jo voimassa yhteinen atomiallianssi.

On tunnettua, että Etelä-Afrikan atomivoimakomissio on tiiviissä yhteistyössä länsisaksalaisten yhtiöiden kanssa. Talousyhteistyö partnerien välillä laajenee. Vuonna 1968 Etelä-Afrikan vienti Länsi-Saksaan arvioitiin 222,6 miljoonaksi dollariksi, ja tuonti Länsi-Saksasta 315 miljoonaksi dollariksi. Etelä-Afrikassa toimii yli 300 länsisakasalaista liikettä, pääomasijoitukset käsittävät 196 miljoonaa dollaria.

Etelä-Afrikan monopolistit saavat suuria voittoja Israelin aggrssiosta lähi-idässä. Suezin kanavan sulkemisen jälkeen paljon aluksia kulkee Hyväntoivonniemen kautta käyttäen hyväkseen Etelä-Afrikan satamia.

Kaikki tämä todistaa Kosyginin sanat oikeiksi hänen tervehtiessään OAU:n yleiskokousta: "Afrikan kuten muidenkin maiden kansoilla on edessään kova taistelu. Imperialismin voimat eivät halua luopua siirtomaavallastaan Etelä-Afrikassa".

Neuvostoliiton asenne Afrikan kansan taisteluun on selvä. Afrikan kansojen ponnistukset lopullisen vapautumisensa puolesta, uuden Afrikan rakentamisessa ovat saaneet ja tulevat saamaan ymmärrystä ja tukea Neuvostoliitolta.

Arvostelevat politiikkaa

Washington. — 58 pros. amerikkalaisista, joiden suhtautumista Vietnamin sotaan kyseltiin äskeisessä gallup-tiedustelussa, oli sitä mieltä, että USA teki virheen aloittaessaan Vietnamin sodan. He katsovat, että Nixonin Vietnam-politiikka ei mitenkään eroa hänen edeltäjänsä politiikasta.

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
Olemme muuttaneet:
1695 Bayview Avenue
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta. Aukioloajat talvi aikana: Maanant. Torst. 8—6
Perjantaisin .... 8—8
Lauantaisin .... 8—5